

TC.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÖZEL OKULLARDA EĞİTİM ALANINDA YAŞANAN
PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

İŞLETME ANABİLİM DALI
İŞLETME BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Nihat BİNGÖLBALİ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer ŞAHİN

İSTANBUL-2018

TEZ TANITIM FORMU

- YAZAR ADI SOYADI** : Nihat BİLGÖLBALİ
- TEZ DİLİ** : Türkçe
- TEZ ADI** : Özel Okullarda Eğitim Alanında Yaşanan
Problemler ve Çözüm Önerileri
- ENSTİTÜ** : İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü
- ANA BİLİM DALI** : İşletme
- TEZİN TÜRÜ** : Yüksek Lisans Tezi
- TEZ TARİHİ** : 27.07.2018
- SAYFA SAYISI** : 71
- TEZ DANIŞMANI** : Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer ŞAHİN
- DİZİN TERİMLERİ** : Özel Okul, Değerlendirme, Bakış Açısı, Eğitim-
Öğretim
- TÜRKÇE ÖZET** : Bu çalışmanın amacı, özel okulların karşılaştığı
oldukları problemleri veli, öğrenci, öğretmen ve
yönetici açısından ortaya koymaktır. Bu araştırma,
genel tarama modeline dayalı betimsel bir
çalışmadır. Araştırma 2017-2018 öğretim yılında
Bursa ilinde 57'si kadın (%58.16), 41'i erkek
(%41.84) toplam 98 öğrenci velisi; 110'u kız
(%49.10), 114'ü erkek (%50.89) toplam 224 özel
okul öğrencisi; 89'u kadın (%73.55), 32'si erkek
(26.44) toplam 121 özel okulda görev yapan
öğretmen ve 8'i kadın (%32), 17'si erkek (%68)
toplam 25 özel okul yöneticisi araştırmaya
katılmıştır.
- DAĞITIM LİSTESİ** : 1. İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsüne
2. Tez Danışmanı

Nihat BİNGÖLBALİ

TC.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÖZEL OKULLARDA EĞİTİM ALANINDA YAŞANAN
PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

İŞLETME ANABİLİM DALI
İŞLETME BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Nihat BİNGÖLBALİ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer ŞAHİN

İSTANBUL-2018

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

Nihat BİNGÖLBALI

...../...../2018

T.C
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Nihat BİNGÖLBALİ'nin "Özel Eğitim Kurumlarında Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerilerinin İncelenmesi" adlı tez çalışması, jürimiz tarafından İŞLETME anabilim dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof.Dr. İzzet GÜMÜŞ

Üye

Dr.Öğr. Üyesi.Muzaffer ŞAHİN

Üye

Dr.Öğr.Üyesi. Atila HAZAR

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

... / ... / 2018

Prof. Dr. Nezir KÖSE

Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, özel okulların karşılaştıkları problemleri veli, öğrenci, öğretmen ve yönetici açısından ortaya koymaktır. Bu araştırma, genel tarama modeline dayalı betimsel bir çalışmadır.

Araştırma 2017-2008 öğretim yılında Bursa ilinde 57'si kadın (%58.16), 41'i erkek (%41.84) toplam 98 öğrenci velisi; 110'u kız (%49.10), 114'ü erkek (%50.89) toplam 224 özel okul öğrencisi; 89'u kadın (%73.55), 32'si erkek (26.44) toplam 121 özel okulda görev yapan öğretmen ve 8'i kadın (%32), 17'si erkek (%68) toplam 25 özel okul yöneticisi araştırmaya katılmıştır. Araştırmada "Öğrenci özel okul değerlendirme anketi", "Veli özel okul değerlendirme anketi", "Öğretmen özel okul değerlendirme anketi" ve " Okul yöneticisi özel okul değerlendirme anketi" olmak üzere araştırmacı tarafından dört farklı anket geliştirilmiştir.

Araştırmacı tarafından geliştirilmiş anketler katılımcılarla yüz yüze konuşularak uygulanmıştır. Araştırma bulguları genel olarak incelendiğinde öğrenciler, özel okullarda ders saatlerinin çok fazla olduğunu, üzerlerinde akademik başarı için yoğun bir baskı hissettiklerini ve kendi kişisel hayatları için çok zamanları kalmadığını, veliler ise, özel okul fiyatlarının çok pahalı olduğunu, öğrencilerin burada başarılı olmaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenler genel olarak özel okullarda başarı kriterinin akademik başarı olduğunu ve sınav başarısına göre niteliklerinin veli ve yöneticiler tarafından değerlendirildiğini, özlük haklarının zayıf olduğunu ve velilerden yoğun baskı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Özel okul yöneticileri ise,velilerin akademik başarı beklentilerinin çok yüksek olduğunu, öğretmenlerin nitelikleri ile ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular özel okulların farklı kategorilerde çeşitli problemlere sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca özel okullarda işletme ve yönetim organizasyonlarında farklı problem yaşandığı tesbit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular göz önüne alınarak araştırmacılar için öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel Okul, Eğitim-Öğretim, Eğitim Maliyeti, Değerlendirme, Öğrenci, Öğretmen, Yönetici

SUMMARY

The purpose of this study is to reveal the problems faced by private schools in terms of parents, students, teachers and administrators. This research is a descriptive study based on the general survey model.

During the 2017-2018 academic year in Bursa, the study involves a total of 98 parents 41 of whom are males (41.84%) and 57 of whom are female (57.16%); a total of 224 special school students, 110 of whom were girls (49.10%) and 114 of whom were male (50.89%); a total of 121 private school teachers 89 of whom are female (73.55%) and 32 of whom are male (26.44%); 25 private school administrators 8 of whom are female (32%) and 17 of whom are male (68%). Four different questionnaires were developed by the researcher. These questionnaires are "student private school evaluation questionnaire", "parent private school evaluation questionnaire", "teacher private school evaluation questionnaire" and "school administrator private school evaluation questionnaire".

Questionnaires developed by the researcher were applied face to face with the participants. When the research findings are examined in general, the students stated that they had a lot of hours of instruction in private schools, had an intense pressure on academic success and did not have much time for their own personal lives. The parents stated that private schools' cost is too expensive and the students are supposed to be successful at private schools.

Teachers have generally stated that in private schools, the criteria for success is academic achievement and that qualifications are assessed by parents and administrators according to the success of the exam. They also stated that personal rights are weak and they are under intense pressure from the parents. Private school administrators stated that the expectation of academic achievement of parents was very high and that teachers had problems related to their qualifications. Findings have shown that private schools have various problems in different categories. In addition, it has also been found that in private schools there are different problems in business and management organizations. Based on the findings obtained from the research, recommendations for researchers have been developed.

Keywords: Private School, Evaluation, Overview, Education, Teacher, Student, Education Cost, Administrator

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZET.....	I
SUMMARY	II
İÇİNDEKİLER.....	III
KISALTMALAR LİSTESİ	V
TABLolar LİSTESİ	VI
EKLER LİSTESİ.....	VII
ÖNSÖZ.....	VIII
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	2
TÜRKİYE'DE ÖZEL OKULLARIN TARİHÇESİ VE YAPISI, İŞLETME GİDERLERİ	
OKUL AÇMA SÜRECİ, PERSONEL SEÇİM KRİTERLERİ.....	2
1.1. ÖZEL OKULLAR MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ İÇERİSİNDE NASIL TANIMLANMAKTADIR?.....	2
1.2. ÖZEL OKULLARIN TARİHÇESİ.....	2
1.2.1. Osmanlı Döneminde Özel Okullar	2
1.2.2. Cumhuriyet Döneminde Özel Okullar	3
1.2.3. Türkiye'de özel okulların kapsamı	4
1.2.4. Özel Okulların Yasal Temelleri.....	6
1.2.5. Türkiye'de Özel Okullar İle İlgili Mesleki Örgütler	7
1.3. TÜRKİYE'DE ÖZEL OKULLARIN YAPISI.....	7
1.3.1. Özel Okulların Kurulması	7
1.3.2. Türkiye'de Azınlık Okulları	8
1.3.3. Özel Okulların İşletme Bütçe Yapıları.....	8
1.3.4. Okulların İşletme Olarak Bütçelendirilmesi	10
1.3.5. Okulların Finansman Güçlükleri	11
İKİNCİ BÖLÜM.....	14
TÜRKİYE'DE EĞİTİM, ÖZEL OKULLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ İÇERİSİNDEKİ	
ORANI, PERSONEL VE ÖĞRENCİ SEÇİMLERİ, DENETİMLERİ, SOSYAL	
ETKİNLİKLERİ	
2.1. Türk Millî Eğitim Sistemi	14
2.2. Özel Okulların Türk Eğitim Sistemi İçerisindeki Oranı	17
2.3. ÖZEL OKULLARDA EĞİTİM VE ÖĞRETİM.....	18
2.3.1. Özel Okulların Öğrenci Seçimi	19

2.3.2. Özel Okulların Öğretmen Seçimleri.....	20
2.3.3. Özel Okulların Denetimleri	20
2.3.4. Özel Okulların Karşılaştıkları Sorunlar	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	24
ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA YAŞANAN PROBLEMLER VE ÇÖZÜM	
ÖNERİLERİNİN İNCELENMESİNE İLİŞKİN ANALİZLER	
3.1.1. Araştırmanın Amacı	24
3.1.2. Araştırmanın Önemi.....	24
3.1.3. Araştırmanın Kapsamı	24
3.1.4. Araştırmanın Varsayımları	24
3.1.5. Araştırmanın Problemleri	25
3.1.6. Veri Toplama Araçları	25
3.1.7. Kişisel Bilgi Formları	25
3.1.8. Veli Özel Okul Değerlendirme Anketi	25
3.1.9. Öğrenci Özel Okul Değerlendirme Anketi.....	26
3.1.10. Öğretmen Özel Okul Değerlendirme Anketi	27
3.1.11. Yönetici Özel Okul Değerlendirme Anketi	28
3.2. ARAŞTIRMANIN DEĞİŞKENLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	29
SONUÇ	64
KAYNAKLAR	69

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖÖ	: ÖZEL OKUL
RG	: RESMİ GAZETE
PYP	: ULUSLARARASI BAKALORYA ORGANİZASYONU
LGS	: LİSELERE GİRİŞ SINAVI
SBS	: SEVİYE BELİRLEME SINAVI
YKS	: YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLAR SINAVI
İBO	: ULUSLARARASI BAKALORYA PROGRAMI
DP	: DİPLOMA PROGRAMI
MYP	: ARA DÖNEM PROGRAMI
TÖDER	: TÜM ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DERNEĞİ
TÜBİTAK	: TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

TABLolar LİSTESİ

TABLO	SAYFA
Tablo 2.1. Türk Milli Eğitim Sistemi İçerisinde Özel Okulların Oranları	17
Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Velilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımları	29
Tablo 3.2. Araştırmaya Katılan Velilerin Özel Okul Değerlendirme Anketine İlişkin Dağılımları	31
Tablo 3.3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımları	34
Tablo 3.4. Araştırmaya katılan öğrencilerin özel okul değerlendirme anketine ilişkin dağılımları	36
Tablo 3.5. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin dağılımları	39
Tablo 3.6. Araştırmaya katılan öğretmenlerin özel okul değerlendirme anketine ilişkin dağılımları	41
Tablo 3.7. Araştırmaya katılan okul yöneticilerini demografik özelliklerine ilişkin dağılımları	44
Tablo 3.8. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin özel okul değerlendirme anketine ilişkin dağılımları	46

EKLER LİSTESİ

EK-A Araştırmaya Katılan Velilerin Kişisel Bilgi Formu ve Veli Özel Okul

Değerlendirme Anketi

EK-B Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Kişisel Bilgi Formu ve Öğrenci Özel Okul

Değerlendirme Anketi

EK-C Araştırmaya Katılan Öğretmen Kişisel Bilgi Formu ve Öğretmen Özel Okul

Değerlendirme Anketi

EK-D Araştırmaya Katılan Okul Yöneticisi Kişisel Bilgi Formu ve Okul Yöneticisi

Özel Okul Değerlendirme Anketi

EK-E ÖZGEÇMİŞ

ÖNSÖZ

Eğitim süreci içinde özel okullardan beklenen en önemli işlev, öğrencilerin yetenek, ilgi ve potansiyellerinin doğru belirlenip, eğitim sisteminin temel amaçları doğrultusunda, öğrencilerin ilgi, yetenek ve potansiyellerine uygun dil öğretimi yapmak ve üst eğitim kurumlarına yerleşmelerini sağlamaktır.

Öğrencileri yaşama hazırlarken hedeflenen amaçlardan en önemlisi, kendilerini tanıyan, sahip oldukları potansiyellerine güvenen, olumlu ve olumsuz yönlerini birlikte kabul eden bireyler olmalarının yanı sıra, gelecek hayatlarında en az bir yabancı dili tüm yönleriyle öğrenmeleri amaçlanmaktadır. Böylesi önemli bilimsel çalışmaların sayısının artırılması çok önemlidir. Beni bu konuda çalışmam için teşvik eden öncelikle danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Muzaffer Şahin'e ve diğer meslektaşlarıma saygılarımı sunarım.

GİRİŞ

Türkiye’de özel okullar incelendiği zaman Osmanlı Devleti ve Cumhuriyet’in başlangıç dönemlerinde özel okullar, uluslararası anlaşmalara dayalı azınlık okulları ve çok az sayıda vakıflar tarafından kurulan okullardan oluşmaktaydı. Ancak cumhuriyetin ilerleyen yıllarında özel okullar süreç içerisinde sürekli önem kazanmaya devam etmiştir. Özellikle 2000’li yıllardan sonra devlet teşviki, dershanecilik sistemindeki yapısal değişimler sonucu özel okullar orta sınıf ailelerin çocuğuna eğitim aldirmek istediği kurumlar arasına girmişlerdir.

Bu gelişmeler sonucunda çalışma üç ana bölüm olarak planlanmıştır. Bu bölümlerin başlıklarını, alt başlıklarını ve kapsamını aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür:

Birinci bölümde, özel okulların tarihçesi: Osmanlı Döneminde Özel Okullar, Cumhuriyet Döneminde Özel Okullar, Özel Okulların Kapsamı, Özel Okulların Yasal Temelleri, Özel Okullar İle İlgili Mesleki Örgütler, Türkiye’de Özel Okulların Şirket Yapıları, Türkiye’de Vakıflara Ait Özel Okulların Yapıları, Özel Okulların Kuruluş Maliyetleri, Özel Okulların İşletme Giderleri, Personel Giderleri, Eğitim-Öğretim Giderleri, Kira Giderleri, Özel Okullarda Ulaşım Giderleri, Özel Okulların Personel Giderleri Ve Özel Okulların Gelirlerinin Vergilendirilmesi konuları incelenmiştir.

İkinci bölümde: Özel Okulların Türk Eğitim Sistemi İçerisindeki Oranı, Özel Okulların Öğrenci Seçimi, Özel Okulların Öğretmen Seçimleri, Özel Okulların Denetimleri, Özel Okul Veli İletişimi ve Özel Okullarda Sosyal Etkinlikler konuları incelenmiştir.

Üçüncü bölümde: Yapılan araştırma ile ilgili olarak; Araştırmada Kullanılan Veli Özel Okul Değerlendirme Anketi, Öğrenci Özel Okul Değerlendirme Anketi, Öğretmen Özel Okul Değerlendirme Anketi ve Okul Yöneticisi Özel Okul Değerlendirme Anketi araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Verilerin yorumu için SPSS analizleri sonrasında elde edilen bulgular istatistiki yöntemler kullanılarak elde edilen sonuçlar yorumlanmış, çözüm önerileri oluşturulmuş ve ilgili tüm tarafların yararına sunulmuştur. Elde edilen bulgular yorumlanarak araştırmacıların yararlanması için öneriler geliştirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’DE ÖZEL OKULLARIN TARİHÇESİ VE YAPISI, İŞLETME GİDERLERİ, OKUL AÇMA SÜRECİ, PERSONEL SEÇİM KRİTERLERİ

1.1. ÖZEL OKULLAR MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ İÇERİSİNDE NASIL TANIMLANMAKTADIR?

Masraflarını devletin karşılamadığı eğitim-öğretim kurumları, özel okul olarak adlandırılmaktadır. Devlet okulları dışında kalan bu kurumlar, anaokulundan üniversiteye kadar her seviyede eğitim-öğretim verebilmektedir. Özel okullar şahıs teşebbüsü olabildiği gibi bazı yardım kuruluşları ya da vakıflara ait olabilmektedir.

İleride ayrıntılı olarak bahsedileceği üzere özel eğitim kurumları özelliklerine göre dört kategoriye ayrılmaktadır. Hangi kategoriye ait olursa olsun Millî Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetimi altında okul idaresi tarafından belirlenmiş belirli bir ücret karşılığında örgün eğitim-öğretim veren tüm özel okullar, esasen aynı yasal düzenlemeler içinde yer almaktadır.

Özel okullar varlıklarını devam ettirebilmek için hem Milli Eğitim Bakanlığı'nın kanunlarla çizdiği çerçeveye sadık kalmak hem de sürdürülebilir kârlı bir kurum olmak zorundadır. Bu da onların durumunu daha kompleks bir hale getirmektedir. Özel bir eğitim kurumunun varlığını devam ettirebilmesi için her şeyden evvel içinde bulunduğu çevrenin ihtiyaç, istek ve beklentilerini karşılayabilecek derecede kaliteli bir hizmet sunması gerekmektedir. Çünkü eğitimin önemi anlaşıldıkça bireyler aldıkları eğitim hizmetinin daha nitelikli olması için, kendi bütçelerini zorlayarak daha kaliteli hizmet veren kurumları tercih etmeye başlamıştır. Zaten özel okulların varoluşundan bu yana beklenen, üstün ve nitelikli performans göstermeleridir.

1.2. ÖZEL OKULLARIN TARİHÇESİ

1.2.1. Osmanlı Döneminde Özel Okullar

1924 yılına kadar varlığını sürdüren sübyan mektepleri ve medreseler, Türk eğitim tarihindeki ilk örgün eğitim-öğretim kurumlarıdır. Bu kurumlar geniş ölçüde vakıf statüsüne dayandıkları için, devlet denetiminde olmalarının yanı sıra, devlet okulu olmaktan çok, özel okul niteliğine sahiptirler. Osmanlı Devletinde vakıflara bağlı özel eğitim kurumlarının tarihi 19. yüzyıldan öncesine kadar uzanır. Bugünkü anlamda özel okullarla karşılaşmamız Tanzimat

Dönemi'ne (1839) denk gelmektedir. Günümüzdeki manasıyla özel okulların resmî belgelerde yer alması ise Islahat Ferman'ına (1856) dayanmaktadır.

Islahat Fermanı'nda azınlıkların, cemaat olarak, okul açmalarına izin verilmiştir. Eğitim-öğretim okul açma serbestliği öncelikle Rumlara, daha sonra sırası ile Ermenilere ve Yahudilere verilmiştir (Vahapoğlu, 1990, 51). 1856 Islahat Fermanı, ilk Türk eğitimi yasası olarak değerlendirilen Maarif-i Umumiye Nizamnamesi (1869) ve ilk Türk anayasası olan Kânun-ı Esasi'nin (1876) eğitim-öğretim ile ilgili ortak noktası bu konuyu belli ölçüde serbest bırakmakla birlikte devletin gözetim ve denetimini de zorunlu kılmasıdır.

1.2.2. Cumhuriyet Döneminde Özel Okullar

Cumhuriyetin ilk yıllarına gelindiğinde ise, yabancı okulların tamamının kontrol altına alındığı, bir kısmının ise kapatıldığı ve Türk çocuklarının yabancı dilde eğitim veren Türk okulu bulamadığı görülmektedir. Türk Eğitim Derneğinin çalışmaları dışında özel okulların gelişimi 1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesine kadar son derece durağan bir hale bürünmüştür. 1961 Anayasası'nın 21. maddesinde, eğitim ve öğretimin devletin gözetim ve denetimi altında serbest olduğu kabul edilmiş ve özel okulların durumunun yasal düzenlemelerle belirleneceği belirtilmiştir. Bu düzenleme 1965'te yürürlüğe giren Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile ayrıntılı bir şekilde yapılmıştır.

Özel okullarla ilgili diğer bir önemli gelişme 1982 Anayasasında gözlemlenmektedir. 1982 Anayasası'nda, özel öğretim kurumu açmak serbest hale gelmiştir. 1985'ten sonra ise birtakım düzenlemeler ile özel okullar devlet tarafından açıkça teşvik edilmiştir. Bu tarihten sonra özel okulların gelişmesi ve yaygınlaşmasını teşvik eden adımlar atılmıştır. Söz konusu düzenlemelerle cumhuriyetin ilk yıllarında yabancı ve azınlık okullarına mülk edinme gibi konularda getirilen kısıtlayıcı önlemler kaldırılmış ve yabancılara ait özel okullara da belirli bir çerçevede dâhilinde kapasite artırımı ve yeni bina yapımı ile ilgili kolaylıklar getirilmiştir.

Yine Avrupa Birliği Uyum Yasaları çerçevesinde yapılan değişikliğe göre 03.08.2002 tarih ve 4771 Sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda, "Cemaat vakıfları, vakfiyeleri olup olmadığına bakılmaksızın, Bakanlar Kurulunun izniyle dinî, sosyal, eğitsel, sıhî ve kültürel alanlardaki ihtiyaçlarını

karşılmak üzere taşınmaz mal edinebilirler ve taşınmaz malları üzerinde tasarrufta bulunabilirler¹.

1980'lerden sonra sayıca artan özel okullar, 1990'lardan sonra öğrenci bulmakta oldukça büyük zorluk yaşamaya başlamışlardır. Özellikle ekonomik krizler ve halkın gelir seviyesinin düşmesi bu kurumları kendilerini finanse edemez hale getirmiş ve özel okulları açmaza sokmuştur. 1997, 1999 ve 2002 yıllarında yapılan organizasyonlarla bu okulların devlet tarafından desteklenmesi önerilmiş fakat kesin bir çözüm elde edilememiştir. Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2002 yılında elde edilen veriler bu durumu gözler önüne sermektedir².

1.2.3. Türkiye'de özel okulların kapsamı

En genel manada; devlet okulları haricinde olup, anaokulundan üniversiteye her seviyede eğitim-öğretim faaliyeti olan ve giderleri devlet tarafından karşılanmayan eğitim-öğretim kurumları, özel okul olarak adlandırılmaktadır. Özel okullar, "Milli Eğitim Bakanlığının kontrolünde kurulan ve yönetilen aynı zamanda ticari amaçları olup bir ücret karşılığında eğitim hizmeti veren okullar" olarak da tanımlanmaktadır. Bu kurumların sahipleri, gerçek kişiler olabildiği gibi yardım kuruluşları da olabilmektedir.

Türkiye'nin ekonomiden politikaya, teknolojiye kültürden bir çok alanda yaşamakta olduğu değişimlere eğitim sisteminin ayak uydurabilmesi için devlet okullarının dışında özel okulların da yaygınlaşması kaçınılmaz görünmektedir³.

---

¹ T.C. Resmî Gazete, 2 Ağustos 2002, Sayı: 24841, s.1-10

² Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi, "Milli Eğitim İstatistikleri", <https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64> (Erişim tarihi;20.05.2018)

³ İrfan Erdoğan (Ed.), "Özel Okullar ve Eğitimde Kalite" (Sempozyum:14-16 Şubat 2002), Özel Okullar Derneği Yayınları, Antalya, 2002, s.79

Tablo 1.1 MEB 2002 Özel Okulların Dağılımları ve Öğrenci Sayıları

Okul Türü	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı			Öğretmen Sayısı
		Toplam	Erkek	Kız	
Özel Türk Okulları	780	153281	139845	13436	3627
Özel Azınlık Okulları	70	4237	1988	2249	26
Özel Yabancı Okullar	25	7560	3459	4101	48
Özel Uluslararası Okullar	12	592	310	282	1
TOPLAM	887	265670	145602	120068	4872

2003 yılında özel okullardan devletin hizmet alması gerektiğini dile getiren Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik gelişmiş ülkelerde özel okulların millî eğitim içindeki payının yüzde 60'larda, bizdeyse bunun yüzde 1,5 civarında olduğunu ve ülkemizde bulunan bu kurumların yüzde 40 kapasite ile çalıştığını belirtmiş ve özel okulların aktifleştirilmesi ile ilgili girişimlerde bulunmuştur.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin toplamdaki payı ile ilgili en güncel bilgi Millî Eğitim Bakanlığının 2016-17 yıllarında yayımladığı "Millî Eğitim İstatistikleri" 'nde yer almaktadır⁴.

Özel okulların tarihi gelişimiyle ilgili gerek kitabi bilgiye gerekse yukarıdaki gibi istatistiklere genel bir bakış yönlendirilecek olursa, belirtilmiş dört kategori içinde Osmanlı İmparatorluğu döneminden bu yana mevcut özel okulların, özellikle Özel Türk Okulları grubunun sayısının son 20-30 yıl içinde büyük bir artış gösterdiğini söylemek mümkündür. Bu artışın nedenleri arasında Türkiye'de artan millî gelir ve bu gelir dağılımının orta sınıfa yansması önemli faktörlerden birisi olduğu görülmektedir.

Özel okullarda öğrenci sayısındaki artışın önemli bir diğer nedeni ise Türkiye'de eğitim kademeleri arasındaki geçişin sınavlar ile yapılıyor olmasıdır. Eğitim kademeleri arasındaki sınavlar öğrencileri ve aileleri bu sınavlara yönelik daha

⁴ Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi, "Millî Eğitim İstatistikleri", http://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=270 (Erişim tarihi;20.05.2018)

nitelikli eğitim veren kurumlara yönelmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu amaçla kurulan dershanelerin de eğitim süreci içerişinden çıkartılmış olması, özel okullardaki öğrenci sayısının artış nedenlerinden biridir.

1.2.4. Özel Okulların Yasal Temelleri

Günümüzde özel eğitim kurumlarının yasal dayanağı doğrudan Anayasanın 42. maddesinde yer alan “Özel ilk ve orta dereceli okulların bağılı olduğu esaslar, devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.” cümlesidir. Özel öğretim kurumlarının başlıca yasal çerçevesi 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun söz konusu bölümünden müteşekkildir. Türkiye’de özel okullar dahil tüm özel öğretim kurumları 625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanun hükümlerine istinaden oluşturulmuş özel öğretim kurumları yönetmeliğine, çeşitli yönerge ve emirlere bağılı olarak kurulur ve faaliyetlerini gerçekleştirir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda şu ifadeler geçmektedir: “Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılan okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim kurumları ve bu düzeyde haberleşme ile öğretim yapan kuruluşlar, çeşitli kurslar, dershaneler, öğrenci etüd eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, biçki dikiş yurtları ve benzeri kurumların kurum açma, öğretime başlama, eğitim, öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının eğitim, öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi konularındaki hükümleri kapsar.” (Madde 1)⁵

Özel okulların sadece para kazanılıp ticaret yapılan bir yer olarak değerlendirilmemesi konusu da yine 625 Sayılı Kanunda yer almaktadır: “Öğretim kurumları Milli Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetimine tabidir. Bu kurumlar, faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemezler. Ancak, Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkan verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler” (Madde 2)⁶

---

⁵ Türkiye Cumhuriyeti Mevzuat Resmî İnternet Sitesi, “625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu”, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5580.pdf> (Erişim tarihi;20.05.2018)

1.2.5. Türkiye’de Özel Okullar İle İlgili Mesleki Örgütler

Türkiye’de son yıllarda özel okulların gelişimiyle bağlantılı olarak bu kurumlara hitap eden mesleki örgütlenmenin de yine son zamanlarda arttığını ve daha aktif bir rol üstlendiğini söylemek gerekmektedir. Böyle olsa bile tam olarak özel okulculuğu mutlak manada sahiplenip problemleri için çözüm üreten bir örgütten bahsetmek oldukça güçtür.

Bir dönem Özel Okullar Birliği bu görevi tek elde toplamıştır ancak son yıllarda açılan yeni okullarla birlikte, yeni dernek ve birlikler kurulmuş, özel okul sektörü bu konuda dağınık bir yapıya bürünmüştür.

Tüm özel okullara hitap edebilecek nüfuza sahip bir dernek, özel eğitim öğretim kurumlarının yaşadığı güçlükleri dile getirme rahatlatma sağlayabilecektir. Şu an için bunların gerçekleştirildiğini söyleyebilmek mümkün olmasa da hem okul sahiplerini ve idarecilerine eğitim verecek, onları yönlendirecek hem eğitim kalitesini arttırmaya yönelik araştırma ve geliştirme çalışmalarını yapacak, bu minvalde çeşitli eğitimler organize edecek, hem de devlet kurum ve kuruluşlarıyla iletişim kurup bu okulların etkinlik imkanlarını nispetten daha iyi bir noktaya getirmeye çalışacak bir örgütlenmeye ihtiyaç duyulmaktadır. *“Türkiye’de ülke çapında veya yerel bazda özel okulları çatısı altında buluşturan dernek veya birliklerden bazıları şunlardır:*

- Tüm Özel Öğretim Kurumları Derneği (TÖDER)
- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği
- Özel Öğretim Kurumları Derneği
- Ankara Özel Okullar Derneği
- Ege Bölgesi Özel Okullar Derneği
- Güney Özel Öğretim Kurumları Derneği
- Karadeniz Özel Öğretim Kurumları Derneği
- Özel Eğitim Okulları Derneği
- Özel Okul Öncesi ve Etüt ve Eğitim Kurumları Birliği Derneği⁷

1.3. TÜRKİYE’DE ÖZEL OKULLARIN YAPISI

1.3.1. Özel Okulların Kurulması

Özel öğretim kurumlarının açılması için Milli Eğitim Bakanlığında kurumun eğitime ve öğretime başlama izni alınması gereklidir. Özel öğretim kurumlarının "gözetim ve denetimi" devlet adına Milli Eğitim Bakanlığı, Bakan adına da Özel

⁷ Serkan Bünyamin Çelikten, Özel Okul Velilerinin Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010, s. 8 (**Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**)

Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir. Özel okullar hakkında 11 Temmuz 1984 tarihli ve 3035 sayılı Kanuna göre getirilen hükümlerde özel okulların sadece kazanç sağlayan kurumlar olarak kurulamayacağı belirtilmiştir. Okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim, yabancı, azınlık, özel eğitim okulları, milletlerarası özel öğretim kurumları ile çeşitli kursları, uzaktan öğretim yapan kuruluşları, dershaneleri, motorlu taşıt sürücüleri kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarının açılması ilişkin kanun yenilenmiştir⁸.

1.3.2. Türkiye’de Azınlık Okulları

Azınlık okulları, azınlıklar tarafından kurulmuş sivil toplum örgütlerine bağlıdır. Okulların kendileri tarafından hazırladıktan program ve yönetmelikler Milli Eğitim Bakanlığınca tasdik edildikten sonra uygulamaya geçilebilir. Okulların hazırladığı programlar resmi okullarla uyuşmakta ise resmi ilköğretim ve ortaöğretim okullarına denklikleri kabul edilir. Azınlıklar okullarında çalışacak öğretmenler 6581 sayılı Kanun ve Özel Öğretim Kurumları yönetmeliğinin 40. maddesi uyarınca resmi okullarda görev yapan öğretmenler arasından seçilmektedir. Azınlık okullarında da müdürle aynı yetkilere sahip bir Türk müdür yardımcısı görev yapmaktadır. Rum okullarında Yunanistan'dan gelen öğretmenlere de görev verilmekte, Türk öğretmenler de Batı Trakya'daki Türk okullarında görev almaktadır. Azınlıklar için kurulmuş okullara sadece o azınlıktan olanların çocukları okuyabilir. Bir özel okulda okuyan yabancı uyruklu öğrenci sayısı okuldaki toplam mevcudun %20'sinden fazla olamaz⁹.

1.3.3. Özel Okulların İşletme Bütçe Yapıları

TÜİK'in eğitim ile ilgili yaptığı araştırmalar ve yayınladıkları istatistiki verilere göre eğitim harcamalarında öğrenci başına harcamanın en fazla olduğu eğitim sektörünün ortaöğretim olduğunu ve eğitim fonlamalarında da 2014 yılında 2013 yılına nazaran en kayda değer artış gösterdiği eğitim düzeyi ise yine ortaöğretim olduğu gösterilmiştir. Dahası, 2012 yılında ortaöğretimin mecburi olması nedeni ile devletin bu alanda yatırımlarını daha da büyüttüğü TÜİK'in raporlarında ele alınmıştır. Belediyelerin finansal kaynaklarıyla yapılan yatırımların eğitim harcamaları içerisindeki payı ise çok düşüktür¹⁰.

⁸ http://ozelokullarderneqi.org.tr/Mevzuat/ozel_ogretim_kurumlari_yonetmeliqi.pdf (Erişim tarihi;21.05.2018)

⁹ Halil Koçer, "Türk Milli Eğitim Teşkilatı", Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara 1975. s. 56.

¹⁰ TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu), "Eğitim harcamaları istatistikleri" ,Türkiye İstatistik Kurumu, Ankara, 2015, s.83.

Bazı sektörler, devlet bütçesinden eğitimi finanse etmede kısıtlamalara giderek maalesef daha fazla pay elde edebilmektedir. Ayrıca, okullara yatırılan ve okulları büyütecek kaynaklarımız yeteri kadar değildir. Fakat okullardan çağın ihtiyaçları ile paralel olarak nitelikli, eksiksiz eğitim ve öğretim faaliyetleri yürütülmesi istenilmektedir. Okullar ise kendilerine aktarılan yetersiz kaynaklarla ayakta kalabilmek için ek kaynaklar oluşturmak zorunda kalmışlardır.

Okulu ayakta tutmak ve ek gelirler elde etmek için kendilerine büyük zorluklarla kaynak yaratan okullar, bakanlığın yaratılan bu ek kaynaklardan bazılarına çekinceler koyması sebebi ile bir de bu şekilde sıkıntılar meydana gelmektedir. Okul yöneticileri ise geziler, çay, kermes gibi etkinlikler ve bahçesinin kira gelirleri, okul kantin gelirleri, bağışlar, özel sektör yardımları gibi birçok yolla finansman sağlanmakta ve eğitim-öğretim faaliyetleri sürdürülmektedir. Okulların ayrı bir bütçesi yoktur ve okullara kaynak aktarılırken yönetici, öğretmenlerin görüşleri maalesef alınmamaktadır. Kaynaklar okullara adil olarak bölüştürülmemektedir¹¹.

Fayda maliyet analizi açısından ele alındığında Türk eğitim sisteminin tam olarak istenilen seviyede olduğu ifade edilemez. Yapılan yatırımlar karşısında birebir kazandığı davranışlar, ülkenin iktisadi olarak ilerlemesini, hedeflerini gerçekleştirmesini sağlayacak nitelikten son derece yoksundur. Türk eğitim sistemi etkin, verimli, tutarlı ve hesap verebilir nitelikte faaliyetlerini sürdürememektedir. Bütün bu sebeplerden ötürü Türk eğitim sistemi zaman kaybedilmeden tekrar yapılandırılmalıdır¹².

Sınıfların yoğun olarak kalabalık olması nedeni ile ilgili olarak araştırma yapılan Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulunda özellikle 4/A şubesinde 36 öğrenci, 4/B şubesinde 34 öğrenci olduğu bu sayıların "ilköğretim okulları dersliklerinde öğrenci sayısı 30 öğrenci olacak biçimde yeniden gözden geçirilmelidir hükmüne aykırı olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu durum özellikle taşınmalı eğitim konusunda daha çok taşınan öğrencilerin 1-4. sınıflar arasında olması ve okulun bulunduğu çevreye aşırı göç olması gibi nedenlerden dolayı zaman zaman beklenmedik aşırı kalabalık sınıflar meydana getirebilmektedir. Okul yapılmadan önce makro planlama ve fayda maliyet analizi yapılarak okul binalarının derslik

---

¹¹ Vural Hoşgörür ve İsmail Arslan, "Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu (Yatağan İlçesi Örneği)", **Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 2014, (91-102).s.95

¹² Ahmet Yılmaz, "İlköğretimde Fayda Maliyet Analizi", **Milli Eğitim Dergisi**, Ankara, 2010, (7-18) s.11.

sayısı daha sonraki dönemde talebe tam olarak karşılık verecek biçimde düzenlenebilir¹³.

1.3.4. Okulların İşletme Olarak Bütçelendirilmesi

Ortaöğretime bütçe aktarımı ve mali yönetimi ile ilgili olarak yapılan araştırmada eğitim ve özelinde ortaöğretimin fonlanmasına ilişkin mevzuat değerlendirilmesi neticesinde ortaöğretim okullarında finansman ve mali yönetime ait yeteri kadar yasal ayrıntıların yer almadığı görülmektedir. Ortaöğretimin fonlanmasına dair yasal yaptırımlar çeşitli kanun ve yönetmeliklerle ele alınmış ve yapılandırılmış fakat tam olarak ortaöğretimin finansmanının gelir kalemlerinin tam olarak neleri kapsadığı ve oluşan masrafların ne şekilde gerçekleştiğine dair ayrıntılı ve kapsamlı bilgiler ihtiva etmemektedir¹⁴.

Yapılan detaylı araştırmalar neticesinde, Türkiye'deki genel liselerdeki mali yönetimi okul müdürlerinin ve önde gelen yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda yeniden masaya yatırmak ve bütçe hesaplamalarının okul bileşenlerinin gündelik yaşantılarına katkılarını onların tecrübelerinden yararlanarak su yüzüne çıkartmak için hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleri beraber kullanılmıştır. Yapılan araştırmanın nicel bölümünde örneklem aralığı 1180 olarak ele alınmıştır.

Belirlenen örneklemden araştırmacı tarafından geliştirilen "Bütçe Yönetimi Konusunda Lise Müdürlerinin Görüşleri Anketi" ile data toplanmıştır. Araştırmanın nitel kısmında ise örnekleme türü olarak maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılarak üç değişik sosyo-ekonomik çevrelerdeki okullardan takriben 60 kişiyle (12 okul müdürü, 12 öğretmen, 12 öğrenci, 12 öğrenci velisi ve 12 okul aile birliği üyesinden), araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formları ile veriler toplanmıştır. Yapılan araştırma neticesinde MEB tarafından bütün okulların tam olarak finanse edildiği fakat yapılan fonlamanın tam olarak yeterli olmadığı ve harcama biçimleri ile ilgili problemler yaşandığı, üst düzey yöneticilerin ve okul fertlerinin düşüncelerine göre okulun kaynaklarının pek yeterli olmadığı ve semtler arası farklılıklar olduğu sonucuna net olarak varılmıştır¹⁵.

¹³ Ahmet Yılmaz "İlköğretim Okullarının Fiziksel Yapılarının Eğitim ve Öğretim Açısından Değerlendirilmesi", **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Balıkesir, 2012, (77-108) s.90

¹⁴ Mücella Savaş Yalçın ve Akan Durdağı "Ortaöğretim Finansmanının Sağlanmasında Kamu Kesiminin Görev ve Sorumlulukları", **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Ankara 2018, (1-18).s.10

¹⁵ Ece Özdoğan Özbal, "Genel Liselerde Bütçe Yönetimine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çözümleme", **Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi**, Ankara, 2017, (151-170) s.152

Yapılan araştırmanın asıl amacı tam olarak, okulların bütçelenmesi ve bu konuda meydana gelen problemleri, okul müdürlerinin ve diğer önde gelen yöneticilerinin düşünce ve beyanatlarına dayalı olarak tespit etmektir. Araştırmada, okulların finans kaynakları ve masrafları ile okullardaki mali ve bütçe yönetimine dair tespit edilen problemler, okul müdürlerinin bütçe yönetimine dair elde etmesi gerekli yeterlilikler, okul ve aile birliklerinin okul altyapısına yaptığı yatırımlar, elde edilen kaynakların okul bütçesine katkısı, okulların masraflarını azaltacak ya da bitirme noktasına getirecek kaynakların temini için yol ve metotların neler olabileceğinin tespit edilmesi alt amaçlar olarak alınmıştır. Kalitatif araştırma tekniklerinden yararlanılan bu araştırmada, datanın elde edilmesi için farkında olduğumuz fakat derinlemesine ve detaylı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanılmasını amaçlayan olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, odak grup görüşmesi tekniği ile toplanmıştır. Araştırma neticesinde katılan üst düzey yöneticilerin ekseriyetinin okulların masraflarının elde edilen finansmandan daha fazla olduğu, okul müdürlerinin ve üst düzey yöneticilerinin mali yönetimine dair birçok konuda problemler yaşadığı, okul-aile birliklerinin okula katkılarının okul yönetimlerine sorun oluşturduğu düşüncelerinde oldukları tespit edilmiştir.

1.3.5. Okulların Finansman Güçlükleri

Okulların finansmanında yaşanan en büyük sorunun tam olarak güvensizlik duygusu, velilerin toplanan finansal kaynakların okulda maksadına uygun harcanıp harcanmadığından şüphelendikleri için okula para vermeme isteğinde ve düşüncesinde oldukları sonucuna varılmıştır. Dahası, araştırmada siyasetçilerin ve üst yöneticilerin yazılı ve görsel medyada veli bağışları konusundaki düşüncelerinin, okul-aile birlikleri konusunda yaşanan bir diğer ana problem olduğu tespit edilmiştir¹⁶.

Araştırma sonuçları neticesinde, uygulamaya ve ileri araştırmalara dair şu tespitler ileri sürülmüştür;

- Okul-aile birliklerinin sağladığı finansman kaynakları tam olarak yeterli bulunmamıştır. Devletin net olarak sosyal bir devlet anlayışı ile okullara çok daha fazla yatırım yapmalıdır. Dolayısıyla okul-aile birlikleri, sadece para toplayan, finansman kaynağı bulmaya çalışan organizasyonlar olarak algılanmayacaktır.

---

¹⁶ Yunus Remzi Zoroğlu, İdris Şahin ve Necla Fırat Şahin, "İlköğretim Okullarında Kaynak Sorunu". **Eğitim Bilim Toplum Dergisi**, Ankara, 2005, (86-101) s.90.

- Makalede bulunan ampirik göstergelere göre devletin finansal kaynak yardımı yanında ilköğretimin gereksinimlerinin belediyeler tarafından karşılanmasına yönelik düşünce ve öneriler ağır bastığı için, ihtiyaçlarının belediyeler tarafından karşılanması için yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Okul-aile birliği çalışmalarına katılım ne kadar çok olursa, o denli çevrenin okul aile birliği çalışmalarına yaklaşımı daha da pozitif olacaktır.
- Okul aile birliği yönetmeliği daha da iyileştirilerek, bütçeyi büyütme için içeriği değiştirilip, eğitim ve öğretimin kalitesini artırarak regülasyonlara yer verilmesi daha yararlı olacaktır.
- Devletin eğitim finansmanını üstlenip daha fazla bütçe ayırması, eğitime ve öğretime yapılabilecek bazı politik beklentileri ve yerel müdahaleleri boşa çıkaracaktır.
- Okulun her türlü eğitim ve sosyal olanaklarından velilerin de istifade edebilmesi için gerekli altyapının oluşturulması gerekmektedir.
- Kantin gelirlerinin tamamı okul tarafından alınmalıdır.
- Okulların personel, güvenlik ve diğer hususlar için yeterli çalışan ihtiyacının devlet bütçesinden karşılanması gerekmektedir.
- İlkokul, ortaokul ve liselerde öğrenci potansiyeli düşünüldüğünde öğrenci sayısı miktarınca okullara Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden ödenek verilmelidir.
- Okul Aile Birlikleri kesinlikle daha fonksiyonel hale getirilerek, farklı alanlarda veli ekipleri meydana getirilmeli, işbirliğinin oluşturulmasında velilere planlama ve organizasyon sorumluluğu verilmelidir¹⁷.

Araştırma okul yönetimi ile ilgili olarak yüzleşilen problemleri okul müdürlerinin ve üst düzey yönetici öğretmenlerin düşünceleri doğrultusunda belirlemek maksadıyla yapılmıştır. Tarama modelindeki araştırma niteleyici metot izlenerek yapılmıştır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle elde edilmiştir. Makalenin çalışma grubu Van il merkezindeki okullarda çalışan 20 okul müdürü ve üst düzey yöneticileriyle yapılmıştır. Veriler içerik analizi metoduyla oluşturulmuştur. Makalede okul müdürlerinin yönetim sürecinde en fazla yüzleştikleri problemler; okulların altyapısının yeterli olmaması, velilerin yeteri kadar ilgilenmemesi, özlük hakları sorunları yüzünden eğitimcilerin okulda etkin ve verimli çalışamamaları, okulların finansal problemleri bütçesinin yeterli olmaması, bakım ve onarım gereksinimlerinin

¹⁷ Eşre Nural, Coşkun Kaya Deniz ve Yeşim Kaya, "Okul Aile Birliklerinin İşleyişi, Sorunlarına İlişkin Yöneticilerin, Okul Aile Birliği Üyelerinin Görüşleri", **Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi**, Ankara, 2013 (58-69) s.60.

yeterince karşılanmaması ve okullarda sosyal etkinliklerin yapılabileceği yerlerin az olduğu sonucuna ulaşılmıştır¹⁸.

Öğretmenlerin ve okul müdürleri gibi üst düzey yöneticilerin okul-aile arasındaki maddi sıkıntılara dair sunulan çözümler; masraflar konusunda bilgilendirme ve yönetim zaafı, okullara fon sağlanması ve maddi gereksinimlerin devlet tarafından üstlenilmesi gibi hususlarda görüşmeler sağlanmıştır. Görüşmelerde ulaşılan bilgilere göre okulların yaşadığı finansal problemler okul aile ilişkisi konusunda yadsınamayacak kadar önemli bir konudur. Okulların genel olarak yaşadığı maddi sıkıntıların bir kısmının velilerden karşılanmak istenmesi okul ve aile arasındaki ilişkilere büyük zarar vermektedir. Okul müdürleri, okullarda maddi sıkıntılarla uğraşmak istemediklerini çünkü bu konu yüzünden öğretmen öğrenci ilişkisinin olumsuz yönde etkilendiği belirtilmiştir. Okul yöneticileri, bütçenin devlet tarafından ya da belediyeler tarafından sağlanması gerektiğini ifade etmişlerdir¹⁹.

---

¹⁸ Hasan Basri Memduhoğlu ve Erdal Meriç, "Okul Müdürlerinin Eğitim Yönetiminin İşlevleri Bağlamında Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Temel Sorunlar", **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, İstanbul, 2014, (653-666) s.658.

¹⁹ Habib Özgün ve Zeynep Aydın, "Okul Aile İşbirliğine İlişkin Yönetici, Öğretmen ve Veli Görüşleri", e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences, 2010, (1169- 1189) s.1171.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE EĞİTİM, ÖZEL OKULLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ İÇERİSİNDEKİ ORANI, PERSONEL VE ÖĞRENCİ SEÇİMLERİ, DENETİMLERİ, SOSYAL ETKİNLİKLERİ

2.1. TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ

Toplumsal kalkınmayı gerçekleştirebilecek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi büyük ölçüde eğitim sisteminin görevidir. Eğitim sistemi bu görevini yerine getirirken, öğrencileri üretken birer yurttaş olarak görür ve onları toplum yaşamına, meslekler dünyasına ya da ileri eğitime hazırlar. Bu görevlerin her biri, eğitim sisteminin değişik aşamalarında gerçekleşir²⁰ (Şimşek, 1999). 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda Türk Milli Eğitiminin amacı; bireyleri, Türk ulusunun değerlerini benimsemiş, ülkesine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş, bilgi üreten, üretilen bilgi ve teknolojiyi kullanabilen, insan haklarına saygılı demokratik yurttaşlar olarak yetiştir şeklinde ifade edilmiştir.

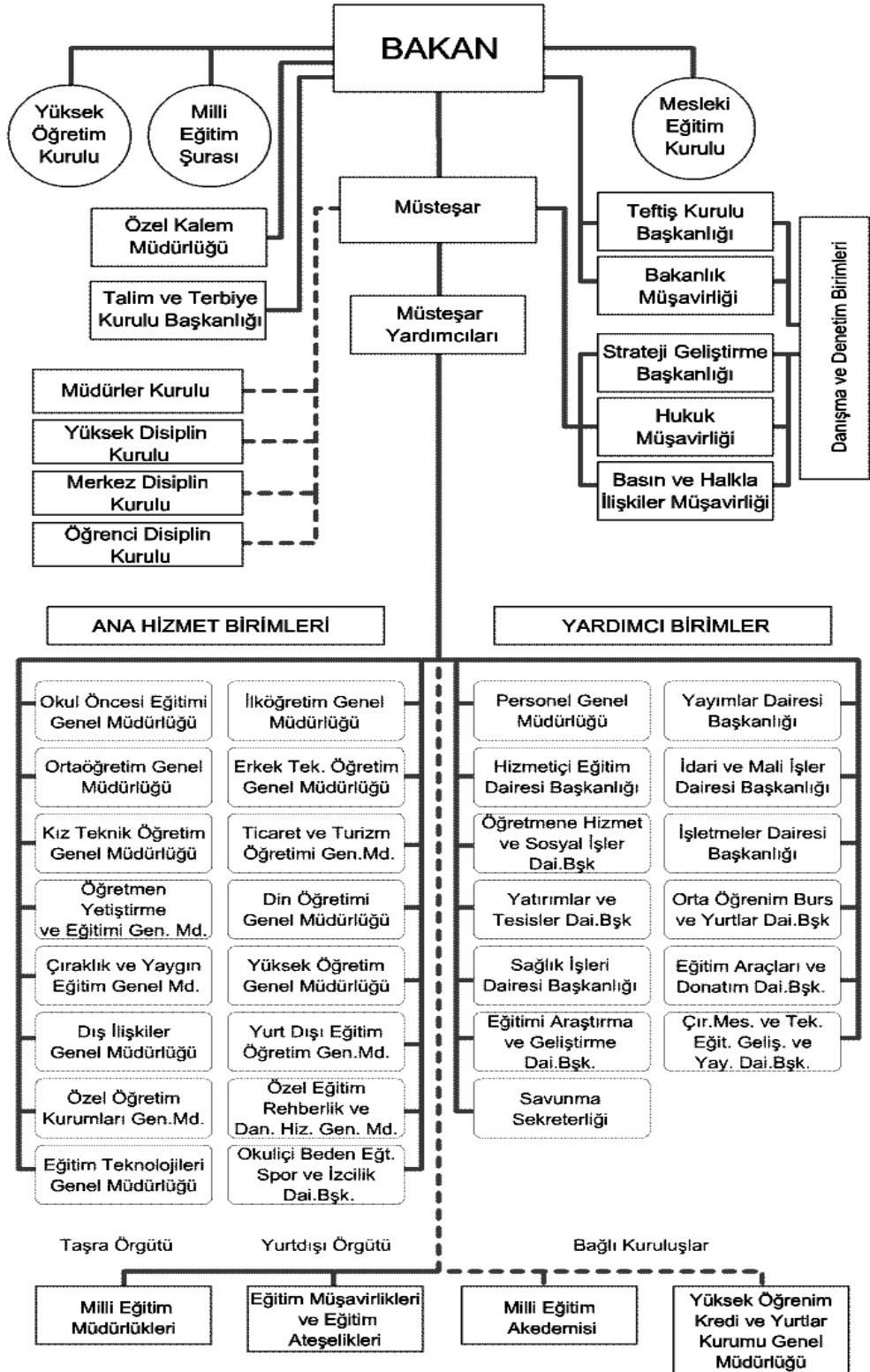
Ayrıca bireyleri geleceğe hazırlamak, kendilerinin ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak Türk Milli Eğitim Sisteminin başlıca amaçları arasında yer almaktadır. Türk Milli Eğitim Sistemi, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'ndaki amaçları gerçekleştirme ve ülkenin ihtiyacı olan nitelikli insan gücünü yetiştirmek üzere aynı kanunu temele alan bir sistem yapısı içinde örgütlenmesini tamamlamıştır.

Eğitim sistemi aynı zamanda; uygulamada, eğitimin her kademesi için geçerli olmak üzere toplumun kendi iç dinamik, gereksinim ve yönlendirmelerinden soyutlanmış; devlet-siyaset-bürokrasi üçlüsünce düzenlenip yürütülen ve bunların geçirdiği değişimin etkisiyle yön ve söylemini gelişmelere göre değiştiren bir anlayışa göre yapılandırılmış bir sistemdir.

---

²⁰ Ahmet Şimşek, **Mesleki ve Teknik Eğitimde Yeniden Yapılanma**, 75 Yılda Eğitim, Türkiye İş bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1999 s.15

TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ

Şekil 2.1 Türk Milli Eğitim Sistemi

Görüldüğü gibi Türk Milli Eğitim Sisteminde en üst düzey yapılandırılmaldan birisini de Mesleki Eğitim Kurulu oluşturmaktadır. Türk Milli

Eğitim Sistemi; örgün eğitim ve yaygın Eğitim olmak üzere iki ana bölümden meydana gelmektedir.

Örgün Eğitim: Örgün eğitim, kişilerin yaşama atılmadan diğer bir değişle iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan kurumlarda yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen eğitimidir.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimden başlayıp üniversitenin sonuna kadar yapılan eğitim süresini kapsamaktadır. Bu eğitim, belirli yıllara, sönestirlere ayrılmakta ve bu dönemleri başarıyla bitiren öğrencilere bir diploma ya da akademik bir derece verilmektedir. Örgün eğitim kurumları, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarından oluşmaktadır. Okul öncesi kurumlar içinde kreşler, anaokulları, ilköğretim okulları, orta-öğretim kurumları içinde de genel, mesleki ve teknik liseler, yükseköğretim kurumları içinde de üniversitelere bağlı fakülte, enstitü ve yüksekokullar yer almaktadır.

Yaygın Eğitim: Yaygın eğitim, toplumun ihtiyaçlarına, fertlerin ilgi ve isteklerine ve hizmet anlayışlarına göre farklı yönlerden dinamik hale getirmek amacıyla onlara belli programlar halinde sunulan bir eğitim faaliyetidir.

Yaygın eğitimin başlıca özellikleri şunlardır:

- Yaygın eğitimin yapısı örgün eğitim gibi hiyerarşik değildir. İhtiyaç olan alanlarda düzenlenir.
- Zaman ve yaş sınırlaması yoktur.
- Yaygın eğitim kurumlarında görev yapan eğitimciler, mesleki ve teknik eğitim alanında uzman kişilerden oluşmaktadır.
- Toplumun tüm üyelerine açıktır²¹.

Her yıl devlet bütçesinden eğitim sektörü fonlanmaktadır ve bu destek her geçen zaman daha da artmaktadır. Fakat devlet tarafından eğitime yapılan bu katkının birçok akademisyen ve uzman tarafından yeteri kadar olmadığı dile getirilmektedir. Özellikler son dönemlerde Türkiye'de öğrenci sayısındaki kayda değer büyüme ve bu duruma istinaden meydana gelen derslik ihtiyacı, eğitim öğretim araç gereçleri ve diğer bazı konular ile ilgili olarak son bütçe paylarında bu yetersizliğin daha da ileri boyutlara taşındığı ifade edilebilir. Türkiye'de 1.077.933 anaokulu, 5.593.910 ilkokul,

²¹ MEB, " Mesleki ve Teknik Eğitimin Tarihçesi", Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara 2005.

5.566.986 ortaokul ve 4.995.623 lise öğrencisi olmak üzere toplam 17.234.442 öğrenci eğitim hayatını sürdürmektedir.

Dahası üniversitelerde örgün eğitim alan toplam 4.353.542 öğrenci de düşünüldüğünde, Türk Milli Eğitim Sistemi içinde toplam 21.587.984 öğrenci olduğu ve bu öğrencilere toplam 869.629 öğretmen ve 118.839 üniversite personelinin hizmet verdiği de hesaba katıldığında, eğitim sektörünün muazzam önemi ve büyüklüğü yadsınamayacak kadar dikkate değer bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitime hem devlet eliyle hem de girişimciler tarafından yapılan yatırımın ülkenin hem iktisadi hem de diğer unsurlar açısından kalkınmasında çok büyük bir rolü olduğu gerçeği karşımıza çıkmaktadır²².

2.2. ÖZEL OKULLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ İÇERİSİNDEKİ ORANI

Tablo 2.1. Türk Milli Eğitim Sistemi İçerisinde Özel Okulların Oranları

Eğitim Yılı	Okul	Öğrenci	Öğretmen
2011/12	885	138.164	20.075
2012/13	1033	156.665	22.378
2013/14	1433	196.663	29.040
2014/15	1603	240.171	31.113
2015/16	2504	373.394	49.898

Hükümetin özel okulları teşvik politikası içinde özel ortaöğretim kurumlarının ayrı bir yeri bulunmaktadır. Türk eğitim sistemi içerisinde, dershanelerin özel okula dönüştürülmesi süreci 2014/15 eğitim öğretim yılı içinde büyük ölçüde tamamlanmış ve özel ortaöğretim kurumlarının sayısı 2015-2016 eğitim öğretim yılında tarihin en yüksek seviyesine çıkmıştır. Eğitimde 4+4+4 öncesinde Türkiye’de sadece 885 tane özel lise varken, sadece dört yıl içinde tamamen hükümet ve MEB işbirliğiyle özel lise sayısı 2,8 kat, özel liselere giden öğrenci sayısı ise 2,7 kat artmıştır. Bu artış Türk Milli Eğitim Sistemi içerisinde radikal dönüşüm yaşandığının en önemli göstergesidir.

²² MEB Milli Eğitim İstatistikleri. Ankara.2013,

2.3. ÖZEL OKULLARDA EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Yaşam boyu devam eden bir süreç olan eğitim, insan doğar doğmaz başlar. Hatta bu süreç anne karnındayken başlayıp ömür boyu devam etmektedir. Bireysel ve sosyal anlamda sağlıklı bir toplum sağlıklı eğitim sistemi sayesinde ortaya çıkacaktır.

Özel okullardaki eğitim ve öğretimin yapısı değerlendirilirken geçmiş, şimdi ve gelecekteki sürekli değişen eğitim algısını göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Gelecekte geleneksel anlamda örgün eğitim veren bir okul olmayacağı; internet ve araçlarıyla uzaktan eğitim verilebileceği, böylece de eğitimin daha evrensel bir hale geleceği fikri ağır basmaktadır.

Devlet okullarıyla karşılaştırıldığında daha inovatif bir yapıya sahip olan özel okulların hem günümüzde hem de üst düzey teknoloji gerektiren uzaktan eğitim sistemi eğitim hayatına girdikçe daha gözde bir yere sahip olması beklenmektedir. Hızla değişen dünyaya ve yeni bilgilere entegre olmak günümüzde oldukça önemlidir. Bu şartlar altında özel okulların görevi daha da ön plana çıkmaktadır. Çünkü eğitim vizyonu ve standartları sayesinde değişen dünyayı ve gereksinimlerini özel okullar karşılayabilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı devlet okulları ile özel okulların eğitim öğretim programlarını belirli bir standarta bağlamıştır. Ancak özel okullar Talim ve Terbiye Kuruluna onaylatmak suretiyle herhangi bir müfredatı veya önceden onaylanmış bir müfredatı uygulayabilmektedirler. Örneğin ülkemizde faaliyet gösteren bazı özel eğitim kurumları, PYP, MYP ve DP gibi IBO tarafından yönetilen uluslararası müfredatları uygulamaktadır.

Bu programları kullanan okullar hem Milli Eğitim Bakanlığının kriterlerini hem de IB'nin uyguladığı program için zorunlu olan kriterleri sağlamak durumunda kalmakta ve her iki kurum tarafından da kontrol edilmektedir. Özel okulların devlet okullarının karşısında sıvırdığı iki alan vardır. Bunlardan ilki özel okullardaki teknoloji kullanımudur. Gelişen teknolojinin doğal bir sonucu olarak eğitim teknolojisi de gelişmiştir. Özel okullar, özellikle kurumsallaşmış olanlar, eğitim teknolojilerini yakından takip etmektedir. Türkiye'de ya da yurtdışında yapılan eğitim ve teknoloji fuarları özel eğitim kurumları tarafından yakından takip edilip buralardan öğrenilen yeni uygulamalar okullarda kullanılmaktadır.

Böylece yeni eğitim materyalleri veya yazılımlar sayesinde eğitim öğretim süreci daha verimli bir hale gelmektedir. Bunun en güzel örneğini son yıllarda Türkiye’de kullanımı yaygınlaşan Ülkemizde hızla yaygınlaşan akıllı tahtalar oluşturmaktadır. Akıllı tahtalar sayesinde bilgisayar yardımıyla sunulabilecek her türlü eğitim öğretim faaliyeti gerçekleştirilebilmekte, bunun yanı sıra özel yazılımlarla da değişik animasyonlar üretilebilmektedir. Böylece ders esnasında herhangi bir resim veya tablo kolayca gösterilebilir ya da izlenmesi gerekli bir video tahtada izlenebilir hale gelmiştir.

Özel okulların devlet okullarından ayrıldığı ikinci nokta ise bu kurumlarda verilen yabancı dil eğitimidir. Türkiyede, velilerin öğrencileri özel okula göndermedeki en büyük motivasyonu bu kurumlarda verilen İngilizce eğitimidir. Devlet okullarında da İngilizce eğitimi verilmesine karşın özel okulların bu konuda daha önde olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü hem yurtdışı ile rahat iletişim kurabilmekte hem de güçlü bir teknik altyapıya sahip durumdadırlar.

Hatta çoğunlukla özel okullarda İngilizce dışında Almanca, Fransızca veya İspanyolca gibi ikinci bir yabancı dili de zorunlu veya seçmeli olarak ders programlarında bulunmaktadır. Yine bazı özel okullarda kurulan Avrupa Birliği projeleri ile ilgili birimler eğitim standartlarının Avrupa standartlarına ulaştırılması amacının yanısıra, yabancı dilin daha etkin kullanımı ve Avrupa kültürünün daha iyi kavranması gibi çeşitli amaçlarla AB projeleri yapmaktadırlar. Bu projeler sayesinde yabancı dil ve kültürle olan bağlantı kuvvetlenmektedir. Yine eğitim kadrosu açısından özel okulların devlet okullarına göre çeşitli avantajlara sahip olduğu söylenebilir.

Özel okullar özellikle son yıllarda çok sayıda atanamayan ya da emekli öğretmen arasından seçim yapabilmektedir. Özel okullar öğretmenlerin nitelik olarak daha iyi duruma gelmesi için çeşitli seminer ve hizmet içi eğitimlerle onların mesleki bilgi ve birikimlerini desteklemektedir. Bir diğer taraftan da mevcut öğretmenlerin kurumdaki devamlılığını sağlayabilmek adına onların motivasyonlarını yükseltecek organizasyonlar yapmaktadır. Böylece özel eğitim kurumları hem donanımlı hem de motivasyonu yüksek öğretmenlere sahip olmaktadır.

2.3.1. Özel Okulların Öğrenci Seçimi

“Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler için (Organize Sanayi Bölgelerindeki Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri hariç) devlet desteği

yoktur. Başarılı ancak dar gelirli çocukların özel okullarda öğrenim görebilmesi için, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğine göre özel okulların en az kontenjanın %3 oranında ücretsiz öğrenci okutma zorunluluğu vardır. Her ders yılı veya dönemde, kurumda ücretsiz okumak isteyen öğrenciler bu isteklerini kayıt sırasında, “Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenci ve Kursiyerlere Ait Başvuru Formu”nu (EK-7) doldurarak okula/kuruma başvurur. Okullarda, ücretsiz okumak için yapılan başvuruları değerlendirmek amacıyla Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Ücretsiz okuyacak öğrenciler Değerlendirme Kurulunca belirlenir” şeklinde yönetmeliğinde özel eğitim kurumlarına öğrenci kayıtlarının nasıl yapılacağı açıklanmıştır²³.

2.3.2. Özel Okulların Öğretmen Seçimleri

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin Yöneticilerin Nitelikleri başlıklı 30’uncu maddesinde koşullar belirlenmiştir. Kurumlara müdür ve müdür yardımcısı olarak atanacaklarda aşağıdaki şartlar aranır: Milletlerarası kurumlar ile yabancı okullarda görevlendirilecekler hariç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak. Okul öncesi eğitim kurumlarında; görev yapacağı okulda öğretmenlik yapma koşullarını taşımak ve resmî veya özel öğretim kurumlarında en az iki yıl asıl görevli olarak öğretmenlik yapmış olmak; bu şartları taşıyan öğretmen bulunmaması hâlinde ilkokul ve ortaokullarda öğretmenlik yapma koşullarını taşıyıp resmî veya özel öğretim kurumlarında en az iki yıl asıl görevli olarak öğretmenlik yapmış olmak. İlkokul, ortaokul, özel eğitim ve ortaöğretim okullarında; görev yapacağı okulda öğretmenlik yapma koşullarını taşımak ve resmî veya özel öğretim kurumlarında en az iki yıl asıl görevli olarak öğretmenlik yapmış olmak²⁴.

2.3.3. Özel Okulların Denetimleri

Özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların faaliyetlerinin teftiş ve denetimi özel eğitim ve/veya psikolojik danışma ve rehberlik alanlarında yetişmiş müfettişlerce yapılır. Öğretmenin teftiş edilmesi ve denetiminde öğretmenin;

- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin kişisel ve gelişim özelliklerine göre, öncelikle bireyselleştirilmiş eğitim programlarında hedeflenen amaçları gerçekleştirme düzeyini dikkate alarak değerlendirme yapması,
- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin eğitim kurumuna gelmeden önceki eğitim durumu hakkında bilgi toplamış olması,

²³ <http://ookgm.meb.gov.tr/www/ozel-okullar/icerik/180> (Erişim tarihi;22.05.2018)

²⁴ <http://ookgm.meb.gov.tr/www/ozel-okullar/icerik/181> (Erişim tarihi;22.05.2018)

- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin performansını tam olarak kullanmasını sağlaması, cihazların kullanımında titizlik göstermesi,
- Bireyselleştirilmiş eğitim programlarını öğrenciye uygulaması ya da programların uygulanmasını takip etmesi,
- Ailelerle iş birliği içinde olması,
- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin eğitsel, psikolojik ve tıbbî değerlendirmesinin yapılması için gerekli önlemleri alması,
- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin eğitiminde kullanılan eğitim yöntemleri konusunda hizmet içi eğitim programlarına katılmış olması, Braille (kabartma yazı), doğal-işitsel-sözel yöntem gibi eğitim yöntemlerini kullanabilmesi,
- Sınıfında sosyal bütünleşmeyi sağlaması,
- Günlük plânlarında özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin bireysel ve gelişim özelliklerini dikkate alarak, alacağı önlemleri belirtmiş olması konularına dikkat edilir²⁵.

2.3.4. Özel Okulların Karşılaştıkları Sorunlar

Okulların önde gelen idarecileri yönetim sürecinde çok çeşitli problemler ile yüzleşmek zorunda kalmaktadırlar. Okul yöneticilerinin en fazla yüzleştikleri problemler arasında okulda bir öğrenme-öğretme kültürünü benimseme, yüksek eğitim standartları oluşturmak için finansman sağlanması ve yeterince bütçe oluşturulamaması, ailelerle daha fazla ilgilenme ve öğrencinin eğitimdeki gelişim sürecinin takibi, çok kültürlü okul yapısı ile idare edebilme yetisi kazanma, değişimi ve çatışmayı idare edebilme, kısıtlı kaynaklarla okulu yönetebilme ve hesap verilebilir şeffaf bir yönetim yapısı oluşturma olarak karşımıza çıkmaktadır²⁶.

Özel okullardaki sorunlar okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler ve veliler tarafından farklılık arz edebilmektedir. Okul yöneticilerine göre özel okulların sorunları en çok veli ve öğretmenler etrafında ortaya çıkmaktadır. Velilerin öğrencilerden akademik ya da herhangi bir konudaki gelişimleri ile ilgili olarak yüksek bir beklenti içinde olmaları problem teşkil etmektedir.

Bu yüksek beklentiye rağmen yaşanan disiplin problemlerinde herhangi bir sorumluluk almak istemek yerine mevcut okul kurallarını zedeleyecek hareketler

²⁵ <http://ozelegitimsitesi.gen.tr/ozel-okullarda-teftis-ve-denetim-nasildir.html> (Erişim tarihi;22.05.2018)

²⁶ Ergün Reçepoğlu ve Ali Çağatay Kılıç, "Türkiye'de Okul Yöneticilerinin Seçilmesi ve Yetiştirilmesi, Mevcut Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Electronic Turkish Studies, İstanbul, 2014.2.32

içine girmeleri ve dersin sosyal etkinlik dengesini kendi talepleri doğrultusunda değiştirmeye çalışmaları da okul yöneticileri için oldukça güçlü çıkarmaktadır.

Öğretmenler, özel okul yöneticilerinin en çok muhatap olduğu kitledir. Öğretmenlerin meslek etiğine uymayacak davranışlar sergilemesi okul yöneticilerini zora sokmaktadır. Örneğin öğrencilerle ya da velilerle sosyal medya üzerinden profesyonellik dışına taşacak ölçüde iletişim kurmaları, çok fazla cep telefonu kullanmaları, kendi aralarında kutuplaşmalar oluşması ya da kılık kıyafet yönetmeliğine uygun davranmamaları okul yöneticilerini rahatsız edebilmektedir.

Okul yöneticilerinin yaşadığı zorluklardan bir diğeri de yöneticiliğin kendisinden kaynaklanan özelliklerdir. Bunların en başında hiç şüphesiz uzun çalışma saatleri gelmektedir. Uzun saatler hiç ara vermeden çalışmak, okul idari kadrosunda çalışanlar için hem motivasyonu hem de verimi düşürücü bir etki oluşturmaktadır.

Öğretmenler tarafından bakıldığında ise özel okul öğretmeni olarak devlet okullarındaki öğretmenlerle karşılaştırıldığında iş garantilerinin hemen hiç olmaması ve çoğunlukla daha düşük ücret almaları onları olumsuz etkilemektedir. Yine öğrenci, veli ve okul yönetiminin bu dezavantajlı duruma rağmen öğretmenlerden yüksek beklenti içinde olması en büyük sorunlardan biridir. Öğrencilerin paralı eğitim almaları sonucunda öğretmenlerine saygısız ve nezaketsiz davranışlar içine girmeleri, ödev yapmak istememeleri, kurallara uymamaları hatta baskı kurmaları öğrenciler tarafından ortaya çıkan sorunlardır. Okul idaresinin öğretmenlerin kendi içindeki iletişimini, sosyal medya kullanımını, kılık kıyafetlerini baskı içerir tarzda denetlemesi ve öğretmen başarısını doğrudan sınav sonuçlarına göre değerlendirmesi özel okul öğretmenlerinin diğer sorunlarındanır.

Özel okul velileri için ödedikleri ücretin karşılığını alamamak en büyük sorundur. Örneğin devlet okullarına göre maliyeti daha çok olan kafeterya, ulaşım, üniforma ve kitap ücretlerine karşın kalitesiz ürünlerle karşı karşıya gelmek velileri rahatsız edecek bir zemin oluşturmaktadır.

Velilerin öğrencileri özel okula göndermelerindeki en büyük nedenlerden olan yabancı dil öğrenme ve sosyal etkinlik olanaklarındaki herhangi bir zafiyet de veliler açısından sorun teşkil edebilmektedir. Zaman zaman çok yüksek beklenti içinde olsalar bile öğrencilerin akademik, sosyal ve ahlaki yönüyle ilgili gerçekçi geri

dönüşler alamamak, değişen sınav sistemleriyle ilgili bilgilendirilmemek özel okul velileri için önemli sayılabilecek sorunlardır.

Son olarak özel okulla ilgili her şeyin tam da merkezinde olan öğrencilerin de birtakım sorunları olduğunu söylemek gerekmektedir. Veliler öğrencileri bu kurumlara gönderebilmek için belirli bir bütçe ayırdıkları, öğretmenler ve okul yönetimi de kendi başarıları öğrenci akademik başarısı üzerinden değerlendirildiği için öğrencilere bu konuda baskı yapmaktadırlar. Yine bu sebepten öğrencilere tamamlanması çok zor olan ödev ve sorumluluklar vermekte, sürekli ders çalışmalarını talep etmekte, kendilerine ait boş vakitleri kalmamaktadır.

Özellikle yabancı dil konusunda belirli bir seviyesi olan özel okullara devlet okullarından gelip ara sınıflarda kayıt olan öğrenciler sınıf seviyesini ve bazen de sınıf disiplinini bozmaktadır. Bu durum özel okulda yeni olmayan öğrencilerin motivasyonunu düşürebilmektedir. Yine ekonomik durumu iyi olan öğrencilerden oluşsa da özel okul öğrencilerinin bu konuda her zaman aynı standarta sahip olduğu söylenemez. Bazı öğrencilerin ekonomik durumlarına bağlı olarak çok pahalı markalara ait kıyafet ve eşyalar kullanması ve bunu bir ayrıcalık olarak değerlendirip arkadaşlarını aşağılama vasıtası haline getirmeleri de özel okul öğrencileri açısından huzursuzluk oluşturan bir durumdur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA YAŞANAN PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİNİN İNCELENMESİNE İLİŞKİN ANALİZLER

3.1. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

3.1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, özel eğitim kurumlarında yaşanan problemler ve çözüm önerilerinin incelenmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda aşağıdaki problemlere cevaplar aranacaktır.

3.1.2. Araştırmanın Önemi

Türkiye’de son yıllarda özel okullaşma oranı hızlı bir şekilde artmaktadır. Bu nicelik olarak artış bu alana yönelik önemli düzeyde ekonomik yatırımların da olduğunu göstermektedir. Ancak, özel okulların bu kadar önemli hale geldiği günümüz koşullarında özel okullar üzerinde yapılan çalışmaların çoğunluğunu akademik başarı ile ilgili olduğu görülmektedir. Bu çalışma özel okulların işletme olarak karşılaştıkları sorunları öğrenci, veli, öğretmen ve okul yöneticilerinin bakış açılarından değerlendirilmesi açısından önemlidir. Aynı zamanda özel okullar ile ilgili literatürde bu tarz çalışmalara rastlanılamamıştır.

3.1.3. Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Bursa ilinde özel okullara devam eden öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve bu okullarda öğrencisi bulunan veliler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise araştırma evreninden tesadüfi ve küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 57’si kadın (%58.16), 41’i erkek (%41.84) toplam 98 öğrenci velisi; 110’u kız (%49.10), 114’ü erkek (%50.89) toplam 224 özel okul öğrencisi; 89’u kadın (%73.55), 32’si erkek (26.44) toplam 121 özel okulda görev yapan öğretmen ve 8’i kadın (%32), 17’si erkek (%68) toplam 25 özel okul yöneticisi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

3.1.4. Araştırmanın Varsayımları

Çalışmanın anket uygulaması için hazırlanan sorularının, araştırmanın amacını gerçekleştirmek için kapsam ve sayı açısından yeterli olduğu varsayılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçekler yardımıyla elde edilen verilerin, çalışmanın hipotezlerinin ileri sürülen görüşlerin neden-sonuç ilişkisini ortaya koyabileceği ve hedeflenen amaçların gerçekleşeceği varsayılmıştır.

3.1.5. Araştırmanın Problemleri

- 1- Öğrencilerin özel eğitim kurumlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
- 2- Velilerin özel eğitim kurumlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
- 3- Öğretmenlerin özel eğitim kurumlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
- 4- Okul yöneticilerinin özel eğitim kurumlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?

3.1.6. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada araştırmaya katılanların özlük nitelikleri hakkında bilgi toplamak için araştırmacı tarafından öğrencilere, öğretmenlere, yöneticilere ve bu okullarda öğrencisi bulunan velilere yönelik kişisel bilgi formu geliştirilmiştir. Araştırmacı ayrıca öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin velilerin özel okullara yönelik görüşlerini belirlemek için “Öğrenci Özel Okul Değerlendirme Anketi”, “Öğretmen Özel Okul Değerlendirme Anketi”, “Okul Yöneticisi Özel Okul Değerlendirme Anketi”, “Veli Özel Okul Değerlendirme Anketi” anketleri geliştirilmiştir.

3.1.7. Kişisel Bilgi Formları

Araştırmacı tarafından araştırmaya katılanların özlük niteliklerini belirleyebilmek için dört farklı kişisel bilgi formu geliştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak araştırmaya katılan öğrencilerle ilgili okuduğu okul türü, cinsiyeti, yaşı, anne baba eğitim düzeyi ve aylık gelir düzeyleri vb. konularda sınıflandırıcı bilgiler elde etmeye yönelik kategoriler oluşturulmuştur. İkinci olarak, araştırmaya katılan velilerin cinsiyet, medeni durum, gelir düzeyi, çocuk sayısı ve eğitim düzeyleri hakkında bilgi alınmıştır. Üçüncü olarak, araştırmaya katılan öğretmenlerle ilgili cinsiyet, medeni durum, aylık gelir düzeyi, çocuk sahibi olup olmama, kıdem vb. konularda sınıflandırıcı bilgiler elde etmeye yönelik kategoriler oluşturulmuştur. Dördüncü olarak, araştırmaya katılan yöneticilerle ilgili cinsiyet, medeni durum, aylık gelir düzeyi, çocuk sahibi olup olmama, kıdem, yöneticilik tecrübesi, eğitim düzeyi vb. konularda sınıflandırıcı bilgiler elde etmeye yönelik kategoriler oluşturulmuştur.

3.1.8. Veli Özel Okul Değerlendirme Anketi

Çocuklarını özel okula gönderen velilerin özel okullara yönelik olumsuz düşüncelerini belirlemeye yönelik araştırmacı tarafından 21 maddelik “Veli Özel Okul Değerlendirme Anketi” geliştirilmiştir. Anket formu geliştirilirken ilk olarak ilgili

literatür incelenmiş ve özel okullara yönelik olumsuzluk olarak görülen durumlar tespit edilmiştir.

İkinci aşamada 16 ortaokul, 16 lise özel okul velisine “Özel okullarda öğrenim görmenin olumsuz yönleri nelerdir?” sorusu sorularak açık uçlu kompozisyon yazmaları istenmiştir. Kompozisyonların değerlendirilmesi sonucunda özel okullara yönelik olumsuz ifadeler listelenmiştir. Literatürden elde edilen olumsuz ifadelerle öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlardan çıkarılan olumsuz ifadeler listelenerek 26 maddelik bir anket formu oluşturulmuştur.

Oluşturulan formun içerik geçerliğini sağlamak amacıyla, form özel okullarda çalışan 3 rehber öğretmen ve alanında en az doktora derecesine sahip 3 alan uzmanı olmak üzere 6 kişiye incelettirilmiştir. Uzmanlardan anket formundaki maddeleri inceleyerek, bu ifadelerin özel okullara yönelik olumsuz görüşleri tespit açısından yeterli olup olmadığını ve ifadelerin açık ve anlaşılır olup olmadığını değerlendirmeleri istenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda 5 ifade ankette çıkarılarak ankete son hali verilmiştir. Ankette yer alan ifadelerin değerlendirilmesi için (1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum,5=Kesinlikle katılıyorum) beş seçenekli bir dereceleme anketi kullanılmıştır. Düzenlemelerin yapıldığı form ayrıca araştırma grubundan bağımsız 10 veliye uygulanarak ifadelerin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilmiştir. Böylelikle kapsam ve yapı geçerliliği araştırmacı tarafından sağlanmıştır.

3.1.9. Öğrenci Özel Okul Değerlendirme Anketi

Özel okula devam eden öğrencilerin özel okullara yönelik olumsuz düşüncelerini belirlemeye yönelik araştırmacı tarafından 20 maddelik “Öğrenci Özel Okul Değerlendirme Anketi” geliştirilmiştir. Anket formu geliştirilirken ilk olarak ilgili literatür incelenmiş ve özel okullara yönelik olumsuzluk olarak görülen durumlar tespit edilmiştir. İkinci aşamada 15 ortaokul, 15 lise özel okul öğrencisini “Özel okullarda öğrenim görmenin olumsuz yönleri nelerdir?” sorusu sorularak açık uçlu kompozisyon yazmaları istenmiştir.

Kompozisyonların değerlendirilmesi sonucunda özel okullara yönelik olumsuz ifadeler listelenmiştir. Literatürden elde edilen olumsuz ifadelerle öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlardan çıkarılan olumsuz ifadeler listelenerek 26 maddelik bir anket formu oluşturulmuştur. Oluşturulan formun içerik geçerliğini

sağlamak amacıyla, form özel okullarda çalışan rehber öğretmen ve alanında en az doktora derecesine sahip 3 alan uzmanı olmak üzere 6 kişiye inceletirilmiştir. Uzmanlardan anket formundaki maddeleri inceleyerek, bu ifadelerin özel okullara yönelik olumsuz görüşleri tespit açısından yeterli olup olmadığını ve ifadelerin açık ve anlaşılır olup olmadığını değerlendirmeleri istenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda 6 ifade anketten çıkarılarak ankete son hali verilmiştir.

Ankette yer alan ifadelerin değerlendirilmesi için (1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılıyorum, 3=Kararsızım,4=Katılıyorum,5=Kesinlikle katılıyorum) beş seçeneqli bir dereceleme anketi kullanılmıştır. Düzenlemelerin yapıldığı form ayrıca araştırma grubundan bağımsız 10 öğrenciye uygulanarak ifadelerin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilmiştir. Böylelikle kapsam ve yapı geçerliliği araştırmacı tarafından sağlanmıştır.

3.1.10. Öğretmen Özel Okul Değerlendirme Anketi

Özel okulda öğretmenlerin özel okullarla ilgili olumsuz düşüncelerini belirlemeye yönelik araştırmacı tarafından 21 maddelik “Öğretmen Özel Okul Değerlendirme Anketi” geliştirilmiştir. Anket formu geliştirilirken ilk olarak ilgili literatür incelenmiş ve özel okullara yönelik olumsuzluk olarak görülen durumlar tespit edilmiştir. İkinci aşamada 20 ortaokul, 20 lise özel okul öğretmenine “Özel okullarda öğretmen olmanın olumsuz yönleri nelerdir?” sorusu sorularak açık uçlu kompozisyon yazmaları istenmiştir. Kompozisyonların değerlendirilmesi sonucunda özel okullara yönelik olumsuz ifadeler listelenmiştir.

Literatürden elde edilen olumsuz ifadelerle öğretmenlerin yazdıkları kompozisyonlardan çıkarılan olumsuz ifadeler listelenerek 24 maddelik bir anket formu oluşturulmuştur. Oluşturulan formun içerik geçerliğini sağlamak amacıyla, form özel okullarda çalışan 3 öğretmen ve alanında en az doktora derecesine sahip 3 alan uzmanı olmak üzere 6 kişiye inceletirilmiştir. Uzmanlardan anket formundaki maddeleri inceleyerek, bu ifadelerin özel okullara yönelik olumsuz görüşleri tespit açısından yeterli olup olmadığını ve ifadelerin açık ve anlaşılır olup olmadığını değerlendirmeleri istenmiştir.

Uzman görüşleri doğrultusunda 3 ifade anketten çıkarılarak ankete son hali verilmiştir. Ankette yer alan ifadelerin değerlendirilmesi için (1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılıyorum, 3=Kararsızım,4=Katılıyorum,5=Kesinlikle katılıyorum) beş seçeneqli bir dereceleme anketi kullanılmıştır. Düzenlemelerin yapıldığı form

ayrıca araştırma grubundan bağımsız 10 öğretmene uygulanarak ifadelerin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilmiştir. Böylelikle kapsam ve yapı geçerliliği araştırmacı tarafından sağlanmıştır.

3.1.11. Yönetici Özel Okul Değerlendirme Anketi

Özel okulda görev yapan yöneticilerin özel okullara yönelik olumsuz düşüncelerini belirlemeye yönelik araştırmacı tarafından 23 maddelik “Yönetici Özel Okul Değerlendirme Anketi” geliştirilmiştir. Anket formu geliştirilirken ilk olarak ilgili literatür incelenmiş ve özel okullara yönelik olumsuzluk olarak görülen durumlar tespit edilmiştir. İkinci aşamada 25 ortaokul, 25 lise özel okul yöneticisine “Özel okullarda öğrenim görmenin olumsuz yönleri nelerdir?” sorusu sorularak açık uçlu kompozisyon yazmaları istenmiştir. Kompozisyonların değerlendirilmesi sonucunda özel okullara yönelik olumsuz ifadeler listelenmiştir. Literatürden elde edilen olumsuz ifadelerle öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlardan çıkarılan olumsuz ifadeler listelenerek 28 maddelik bir anket formu oluşturulmuştur.

Oluşturulan formun içerik geçerliğini sağlamak amacıyla, form özel okullarda çalışan 3 rehber öğretmen ve alanında en az doktora derecesine sahip 3 alan uzmanı olmak üzere 6 kişiye incelettirilmiştir. Uzmanlardan anket formundaki maddeleri inceleyerek, bu ifadelerin özel okullara yönelik olumsuz görüşleri tespit açısından yeterli olup olmadığını ve ifadelerin açık ve anlaşılır olup olmadığını değerlendirmeleri istenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda 5 ifade anketten çıkarılarak ankete son hali verilmiştir. Ankette yer alan ifadelerin değerlendirilmesi için(1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle katılıyorum) beş seçenekli bir dereceleme anketi kullanılmıştır. Düzenlemelerin yapıldığı form ayrıca araştırma grubundan bağımsız 10 özel okul yöneticisine uygulanarak ifadelerin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilmiştir. Böylelikle kapsam ve yapı geçerliliği araştırmacı tarafından sağlanmıştır.

3.2. ARAŞTIRMANIN DEĞİŞKENLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Araştırmaya katılan veli, öğrenci, öğretmen ve idarecilerin demografik özellikleri ve araştırma anketlerine ilişkin analizlere yer verilmiştir.

Tablo 3.1. Araştırmaya Katılan Velilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımları

Cinsiyet	N				%			
Kadın	57				58.16			
Erkek	41				41.84			
Toplam	98				100			
Çocuk sayısı	n	%	n	%	n	%	n	%
1-çocuk	32	32.65						
2-çocuk			47	47.95				
3-çocuk					16	16.32		
4-çocuk							3	3.06
Özel okulda eğitim alan çocuk sayısı	n	%	n	%	n	%	n	%
1-çocuk	70	71.42						
2-çocuk			21	21.42				
3-çocuk					5	5.10		
4-çocuk							2	2.04
Veli eğitim düzeyi	n	%	n	%	n	%	n	%
İlkokul	3	3.06						
Ortaokul			14	14.28				
Lise					30	30.61		
Üniversite							51	52.04
Veli gelir düzeyi	n	%	n	%	n	%		
5000 TL	51	52.04						
5001-10000 TL			40	40.81				
10001 TL ve üstü					7	7.14		

Araştırmaya katılan velilerin cinsiyetlerine dağılımları incelendiğinde %58,6'sı kadın, %41,83'ü ise erkek olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin %32,65'inin tek çocuğa sahip olduğu, iki çocuğa sahip olan velilerin oranı %47,95,

üç çocuğa sahip olan velilerin oranı %16.32, dört çocuğa sahip olan velilerin oranı %3.06 olduğu görölmektedir. Velilerin %71.42'si tek çocuklarına özel okullarda eğitim aldırırken, %21.42'si ise 2 çocuğunu özel okula göndermektedir. Veli eğitim düzeyleri incelendiğinde %3.06' sı ilkokul mezunu, %14.28'i ortaokul mezunu, %30.61'i lise mezunu ve %52.04'ü ise üniversite mezunu olduğu görölmektedir. Üniversite mezunu veliler özel okul eğitime daha çok ilgi gösterdiği anlaşılmaktadır. Velilerin gelir düzeyine göre özel okullara olan ilgileri incelendiğinde, %52.04' ü 0-5000 TL arası gelire sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3.2. Araştırmaya Katılan Velilerin Özel Okul Değerlendirme Anketine İlişkin Dağılımları

1-Kesinlikle katılmıyorum2- Katılmıyorum3- Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum		1		2		3		4		5	
		n	%	N	%	n	%	n	%	n	%
1	Özel okullardaki eğitim öğretim ücretlerinin pahalıdır	3	3.0	12	12.2	10	10.2	48	48.9	25	25.51
2	Özel okullardaki eğitim öğretim ücretleri okula göre değişkenlik göstermektedir.	8	8.1	4	4.08	0	0	43	43.8	43	43.8
3	Özel okullarda kullanılan kaynak kitapları bulmakta zorluk yaşanmaktadır.	13	13.6	62	63.2	8	8.16	9	9.1	6	6.1
4	Özel okullarda kullanılan kaynak kitaplar pahalıdır	2	2.0	12	12.2	13	13.2	32	32.6	45	45.9
5	Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri pahalıdır.	3	3.0	12	12.2	9	9.18	32	32.6	48	48.9
6	Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri kalitesizdir.	8	8.1	26	26.5	22	22.4	26	26.5	16	16.3
7	Özel okullarda verilen öğrenci yemekleri kalitesizdir.	15	15.3	26	26.5	27	27.5	19	19.3	11	11.22
8	Özel okul servisleri güvenilir değildir.	31	31.6	43	43.8	16	16.3	4	4.0	4	4.0
9	Özel okul servisleri pahalıdır.	8	8.1	27	27.5	23	23.4	25	25.5	15	15.3
10	Özel okulların sosyal medya üzerinden yaptıkları reklamlar velileri olumsuz etkilemektedir.	24	24.4	43	43.8	25	25.5	4	4.08	2	2.0
11	Özel okul yöneticileri veliler ile iletişim kurmakta zorluk yaşamaktadır.	26	26.5	48	48.9	10	10.2	7	7.14	7	7.1
12	Özel okullar ailelere çocuk gelişimiyle ilgili yeterli bilgilendirme yapmamaktadır.	17	17.3	47	47.9	10	10.2	14	14.2	9	9.1
13	Özel okullarda değişen sınav sistemleri hakkında yeterli bilgilendirme yapılmamaktadır.	16	16.3	36	37.3	21	21.4	18	18.3	7	7.1
14	Özel okullarda veli problemlerine yönelik etkin çözüm yöntemleri geliştirilmemektedir.	10	10.2	45	45.9	22	22.4	13	13.2	8	8.1
15	Özel okul web siteleri anlaşılır değildir.	19	19.3	48	48.9	15	15.3	9	9.1	7	7.1
16	Özel okullar yabancı dil öğretiminde yetersiz kalmaktadır.	10	10.2	40	40.8	21	21.4	18	18.3	9	9.1
17	Özel okullarda öğrencilere yönelik yeterli mesleki yönlendirme yapılmamaktadır.	10	10.2	40	40.8	19	19.3	22	22.4	7	7.1
18	Özel okul öğrencilerinin sosyal etkinlik alanları yetersizdir.	13	13.2	47	47.9	16	16.3	14	14.2	8	8.1
19	Özel okul idarecileri öğrencinin akademik başarıları ile ilgili bilgi vermede gerçekçi davranmamaktadır.	16	16.3	55	56.1	18	18.3	6	6.1	3	3.0
20	Özel okul idarecileri öğrencinin sosyal davranışları ile ilgili bilgi vermede gerçekçi davranmamaktadır.	18	18.3	56	57.1	15	15.3	6	6.1	3	3.0

Araştırmaya katılan velilerin özel okullara yönelik görüşleri incelendiğinde, “Özel okullardaki eğitim öğretim ücretlerinin pahalıdır” maddesine %48.9’u katılıyorum, %25.51’i ise kesinlikle katılıyorum seçeneklerinin işaretlediği görülmektedir. Bu maddeden araştırmaya katılan velilerin çoğunluğunun özel okul ücretlerini yüksek bulduğu görülmektedir. “Özel okullardaki eğitim öğretim ücretleri okula göre değişkenlik göstermektedir” maddesine %43.8’i katılıyorum ve %43.8’i kesinlikle katılıyorum maddesini işaretlemişlerdir. Özel okulların ücretlerinin okullar arasında oldukça değişkenlik gösterdiği görülmektedir. “Özel okullarda kullanılan kaynak kitapları bulmakta zorluk yaşanmaktadır” maddesine kesinlikle katılmıyorum %13.6’sı, katılmıyorum seçeneğini belirten veli oranı ise %63.2’i olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan veliler özel okul kitaplarını bulmakta zorlanmadıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okullarda kullanılan kaynak kitaplar pahalıdır” maddesine araştırmaya katılan velilerin %32.6’sı katılıyorum, %45.9’u kesinlikle katılıyorum maddesini işaretlemişlerdir. Araştırmaya katılan veliler özel okul kitaplarının pahalı olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. “Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri pahalıdır” maddesine araştırmaya katılan velilerin %32.6’sı katılıyorum, %45.9’u kesinlikle katılıyorum seçeneklerini tercih ederek özel okul kıyafetlerinin pahalı olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. “Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri kalitesizdir” maddesine araştırmaya katılan velilerin %26.5’i katılmıyorum, %26.5’i katılıyorum maddesini işaretleyerek okul kıyafetlerinin kalitesine ilişkin heterojen görüşler belirtmişlerdir.

“Özel okullarda verilen öğrenci yemekleri kalitesizdir” maddesine araştırmaya katılan velilerin %26,5’i katılmıyorum, %27.5’i kararsızım ve %19.3’ü katılıyorum yönünde heterojen görüşler belirtmişlerdir. Özel okul yemeklerine ilişkin veli görüşlerinin farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır. “Özel okul servisleri güvenilir değildir” maddesine araştırmaya katılan velilerin %31,6’sı kesinlikle katılmadıklarını, %43.8’i katılmadıkları yönünde görüş belirterek özel okul servislerinin güvenilir olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. “Özel okul servisleri pahalıdır” maddesine araştırmaya katılan velilerin %27.5’i katılmadıklarını, %25.5’i katıldıkları yönünde görüş belirterek, özel okul servis ücretlerine velilerin farklı görüşlere sahip olduklarını anlaşılmaktadır.

“Özel okulların sosyal medya üzerinden yaptıkları reklamlar velileri olumsuz etkilemektedir” maddesine veliler, %25.5’i kesinlikle katılmadıklarını, %43.8’i

katılmadıklarını belirtmişlerdir. Özel okullara yönelik velilerin sosyal medya uygulamalarına olumlu baktıkları anlaşılmaktadır. “Özel okul yöneticileri veliler ile iletişim kurmakta zorluk yaşamaktadır” maddesine araştırmaya katılan velilerin %26.5’i kesinlikle katılmıyorum, %48.9’u katılmıyorum kategorisini tercih ederek özel okul yöneticileri ile pozitif iletişim kurdukları yönünde görüş belirtmişlerdir.

“Özel okullar ailelere çocuk gelişimiyle ilgili yeterli bilgilendirme yapmamaktadır” maddesine kesinlikle katılmıyorum %17.3’ü, katılmıyorum %47.9 kategorilerini işaretleyerek özel okullardan almış oldukları rehberlik hizmetlerini olumlu bulduklarını belirtmişlerdir. “Özel okullarda değişen sınav sistemleri hakkında yeterli bilgilendirme yapılmamaktadır” maddesine velilerin %16.3’ü kesinlikle katılmadıklarını, %21.4’ü kararsız olduklarını ve %18.3’ü katıldıklarını belirterek sınav sistemi hakkında bilgilendirilmeleri hakkında değişken görüşler belirtmişlerdir. Velilere sınav sistemlerinde değişiklikler daha yoğun bir şekilde tanıtılmalıdır.

“Özel okullarda veli problemlerine yönelik etkin çözüm yöntemleri geliştirilmemektedir” maddesine araştırmaya katılan velilerin %10.2’si kesinlikle katılmadıklarını, %45.9’u katılmadıklarını belirtmişlerdir. Özel okullarda velilerin problemlerinin etkin bir şekilde çözülmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. “Özel okul web siteleri anlaşılır değildir” maddesini %19.3’ü kesinlikle katılmıyorum, %48.9’u katılmıyorum seçeneğini işaretleyerek özel okul web sitelerinin kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. “Özel okullar yabancı dil öğretiminde yetersiz kalmaktadır” maddesini %10.2’si kesinlikle katılmıyorum, %40.8’i katılmıyorum seçeneklerini işaretleyerek özel okulların yabancı dil öğretiminden velilerin %51’inin memnun olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

“Özel okullarda öğrencilere yönelik yeterli mesleki yönlendirme yapılmamaktadır” maddesini %10.2’si kesinlikle katılmıyorum, %40.8’i katılmıyorum seçeneklerini işaretleyerek özel okulların, mesleki rehberlik çalışmalarından velilerin büyük oranda memnun oldukları sonucuna ulaşılmaktadır. “Özel okul öğrencilerinin sosyal etkinlik alanları yetersizdir” maddesine araştırmaya katılan velilerin %13.2’si kesinlikle katılmadıklarını, %47.9’u katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu bulgular özel okul velilerinin okulların sosyal etkinliklerinden büyük oranda yeterli bulduklarını göstermektedir.

“Özel okul idarecileri öğrencinin akademik başarısı ile ilgili bilgi vermede gerçekçi davranmamaktadır” maddesine araştırmaya katılan velilerin %16.3’ü

kesinlikle katılmadıklarını, %56.1'i katılmadıklarını belirterek özel okulların öğrencilerin akademik başarıları ile ilgili gerçekçi bilgi verdikleri yönünden görüş belirtmişlerdir. "Özel okul idarecileri öğrencinin sosyal davranışları ile ilgili bilgi vermede gerçekçi davranmamaktadır" maddesine araştırmaya katılan velilerin %18.3'ü kesinlikle katılmadıklarını, %57.1'i katılmadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgu özel okullarda çocukları eğitim alan velilerin, oku

Tablo 3.3. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılımları

Cinsiyet	n		%					
Kız	110		49.10					
Erkek	114		50.89					
Toplam	224		100					
Yaş	n		%					
11-15 yaş	133		59.37					
16-19 yaş	91		40.62					
Toplam	224		100					
Anne eğitimi düzeyi	n	%	n	%	n	%	n	%
İlkokul	15	6.69						
Ortaokul			19	8.48				
Lise					64	28.57		
Üniversite							126	58.25
Baba eğitimi düzeyi	n	%	n	%	n	%	n	%
İlkokul	4	1.78						
Ortaokul			15	6.69				
Lise					58	25.89		
Üniversite							147	65.62

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine dağılımları incelendiğinde %49.10'u kız, %50.89'u ise erkek olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin anne eğitim düzeyleri incelendiğinde %6.69'u ilkokul mezunu, %8.48'i ortaokul mezunu, %28.57'si lise mezunu ve %58.25'i ise üniversite mezunu olduğu

görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin baba eğitim düzeyleri incelendiğinde % 1.78'i ilkokul mezunu, %6.69'u ortaokul mezunu, %28.89'u lise mezunu ve %65.62'si ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Üniversite mezunu veliler özel okul eğitimine daha çok ilgi gösterdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 3.4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Özel Okul Değerlendirme Anketine İlişkin Dağılımları

1-Kesinlikle katılmıyorum2- Katılmıyorum 3- Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum		1		2		3		4		5	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Sınıf arkadaşlarım sık sık değişmektedir	75	33.4	76	33.9	39	17.4	22	9.82	12	5.35
2	Devlet okullarından gelen öğrencilerin yabancı dil seviyesi oldukça düşüktür.	29	12.9	72	32.1	71	31.6	46	20.5	6	2.67
3	Devlet okulundan gelen öğrenciler sınıf disiplinini bozmaktadır.	77	34.3	93	41.5	38	16.9	14	6.25	2	0.89
4	Anne babalarımız akademik başarı için baskı kurmaktadır.	44	19.6	58	25.8	47	20.9	50	22.3	25	11.1
5	Öğretmenlerimizin akademik beklentisi yüksektir.	9	4.0	11	4.9	17	7.5	99	44.1	88	39.2
6	Okul yöneticilerimizin akademik beklentisi yüksektir.	9	4.0	10	4.4	22	9.8	88	39.2	95	42.4
7	Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler kılık kıyafetlerinde özgür değildir.	13	5.8	13	5.8	72	32.1	69	30.8	105	46.8
8	Özel okul öğrencileri sürekli ders çalışmak zorundadır.	43	19.1	124	55.5	48	21.4	47	20.9	24	10.7
9	Özel okullarda sosyal ve sportif etkinliklere ayrılan zaman devlet okullarına göre sınırlıdır.	37	16.5	75	33.4	40	17.8	46	20.5	26	11.6
10	Özel okullarda üst sınıflar akran zorbalığı yapmaktadır.	54	24.1	80	35.7	33	14.7	37	16.5	20	8.92
11	Özel okullarda öğrenciler arasında sosyal medya iletişimi güçlüdür.	15	6.6	26	11.6	45	20.0	96	42.8	42	18.7
12	Özel okullarda yemek menüsü öğrenci tercihine bırakılmamaktadır.	29	12.9	30	13.3	36	16.0	52	23.2	77	34.3
13	Özel okullarda marka giymek öğrenciler arasında çok önemlidir.	54	24.1	78	34.8	43	19.1	24	10.7	25	11.1
14	Özel okullarda kantin ve kafeterya hizmetleri öğrenci ihtiyaçlarına uygun değildir.	32	14.2	72	32.1	60	26.7	29	12.9	31	13.8
15	Özel okullarda kantin ve kafeterya hizmetleri pahalıdır.	26	11.6	32	14.2	29	12.9	32	14.2	105	46.8
16	Öğretmenler öğrencilerin özel problemleriyle ilgili konularda onlarla iletişim kurmaktan kaçınılmaktadırlar.	61	27.2	91	40.6	34	15.1	17	7.58	21	9.37
17	Anne babalarımız bizimle ilgili problemlerde negatif iletişim dili kullanmaktadır.	108	48.2	60	26.7	21	9.37	12	5.35	23	10.2
18	Özel okullarda ödevler öğrencilerin tüm boş vaktini almaktadır.	23	10.2	46	20.5	35	15.6	42	18.7	78	34.8
19	Özel okullarda ilgi ve yeteneklerimize yönelik rehberlik hizmeti yoktur.	52	23.2	59	26.3	40	17.8	43	19.1	30	13.3
20	Özel okullarda günlük ders sayısı	37	16.5	39	17.4	18	8.03	51	22.7	79	35.2

“Sınıf arkadaşlarım sık sık değişmektedir” maddesine özel okullarda eğitim gören öğrencilerin %33.4’ü kesinlikle katılmıyorum, %33.9’u katılmıyorum kategorisini tercih ederek özel okullarda sınıf rotasyonlarının rahatsız edecek boyutta olmadığını belirtmişlerdir. “Devlet okullarından gelen öğrencilerin yabancı dil seviyesi oldukça düşüktür” maddesine öğrencilerin %32.1’i katılmıyorum, %31.3’ü kararsızım seçeneğini işaretleyerek devlet okullarından nakil olan öğrencilerin yabancı dil seviyeleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır.

“Devlet okulundan gelen öğrenciler sınıf disiplinini bozmaktadır” maddesini öğrencilerin %43.3’ü kesinlikle katılmıyorum, %41.5’i katılmıyorum seçeneğini işaretleyerek devlet okullarından nakil gelen öğrencilerin sınıf disiplini bozmadıklarını vurgulamışlardır. “Anne babalarımız akademik başarı için baskı kurmaktadır” maddesine %19.6’sı kesinlikle katılmıyorum, %25.8’i katılmıyorum, %16.9’u kararsızım, %22.3’ü katılıyorum ve % 11.1’i kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okullarda eğitim alan öğrencilerin %33.4’ü ailelerinden yüksek düzeyde başarılı olmaları için baskı gördüklerini belirtmişlerdir. “Öğretmenlerimizin akademik beklentisi yüksektir” %44.1’i katılıyorum ve % 39.2’si kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlerin akademik başarı beklentilerine yönelik görüşlerinin olumlu olmadığı anlaşılmaktadır.

“Okul yöneticilerimizin akademik beklentisi yüksektir” %39.2’si katılıyorum ve % 42.4’ü kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okullarda öğrenim gören öğrencilerden okul yöneticilerinin akademik başarı beklentilerinin de çok yüksek düzeylerde olduğu görülmektedir. Özel okullarda eğitim gören öğrencilere yönelik akademik başarı beklentisi oldukça yüksektir. “Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler kılık kıyafetlerinde özgür değildir” %30.8’i katılıyorum ve % 46.8’i kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler, okul kıyafetlerinde özgür olmadıklarını düşünmektedirler.

“Özel okul öğrencileri sürekli ders çalışmak zorundadır” maddesine %19.1’i kesinlikle katılmıyorum, %55.5’i katılmıyorum, seçeneğini işaretleyerek zaman kullanma konusunda kendilerini baskı altında hissetmediklerini belirtmişlerdir. “Özel okullarda sosyal ve sportif etkinliklere ayrılan zaman devlet okullarına göre sınırlıdır” maddesine %16.5’si kesinlikle katılmıyorum, %33.4’ü katılmıyorum, %17.8’i kararsızım, %20.5’i katılıyorum ve % 11.6’sı kesinlikle katılıyorum seçeneğini

işaretlemişlerdir. Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler devlet okulları hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır.

“Özel okullarda üst sınıflar akran zorbalığı yapmaktadır” maddesine %24.1’i kesinlikle katılmıyorum, %35.7’si katılmıyorum, %14.7’si kararsızım, %16.5’i katılıyorum ve % 8.92’i kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğrencilerin %24.7’si akran baskısına uğradıklarını belirtmişlerdir. “Özel okullarda öğrenciler arasında sosyal medya iletişimi güçlüdür” maddesini öğrencilerin %42.8’i katılıyorum ve % 18.7’si kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okullarda eğitim gören öğrencilerin aralarındaki sosyal medya iletişimlerinin iyi olduğu anlaşılmaktadır.

“Özel okullarda yemek menüsü öğrenci tercihine bırakılmamaktadır” maddesini öğrencilerin %23.2’si katılıyorum ve % 34.3’ü kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğrencilerin yemek tercihlerine özel okullarda dikkat edilmediği anlaşılmaktadır. “Özel okullarda marka giymek öğrenciler arasında çok önemlidir” maddesine öğrencilerin %24.1’i kesinlikle katılmıyorum, %34.8’ü katılmıyorum seçeneğini işaretleyerek özel okul öğrencileri arasında marka giyinmenin çok da önemli olmadığını vurgulamışlardır. “Özel okullarda kantin ve kafeterya hizmetleri öğrenci ihtiyaçlarına uygun değildir” maddesine %32.1’i katılmıyorum, %26.7’si kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler kantin hizmetleri konusunda olumsuz görüşe sahip olmadıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okullarda kantin ve kafeterya hizmetleri pahalıdır” maddesini %14.2’si katılıyorum, 46.8’i kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretleyerek, özel okullarda verilen kantin hizmetlerinin pahalı olduğunu belirtmişlerdir. “Öğretmenler öğrencilerin özel problemleriyle ilgili konularda onlarla iletişim kurmaktan kaçınmaktadırlar” %27.2’si kesinlikle katılmıyorum, %40’ı katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda öğretmenler öğrencilerinin problemleri ile ilgilendiklerini belirtmişlerdir. “Anne babalarımız bizimle ilgili problemlerde negatif iletişim dili kullanmaktadır” maddesini %48.2’si kesinlikle katılmıyorum, %26.7’si katılmıyorum seçeneğini işaretleyerek ailelerinin kişisel problemleri ile ilgilendiklerini belirtmişlerdir.

“Özel okullarda ödevler öğrencilerin tüm boş vaktini almaktadır” maddesine öğrencilerin %34.8’i kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu durum

öğrencilerin zamanlarının çoğunluğunu ödev yaparak geçirdiğini göstermektedir. “Özel okullarda ilgi ve yeteneklerimize yönelik rehberlik hizmeti yoktur” maddesini %23.2’si kesinlikle katılmıyorum, %26.3’ü katılmıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okullarda eğitim alan öğrenciler, özel okulların rehberlik hizmetlerinden memnun oldukları sonucuna ulaşılmaktadır. “Özel okullarda günlük ders sayısı fazladır” maddesini %22.7’si katılıyorum, %35.2’si kesinlikle katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Özel okul öğrencileri ders saatlerini fazla bulmaktadırlar.

Tablo 3.5. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin dağılımları

Cinsiyet	n		%					
Kadın	89		73.55					
Erkek	32		26.45					
Toplam	121		100					
Çalıştığı okul türü	n		%					
Ortaokul	96		79.34					
Lise	25		20.66					
Toplam	121		100					
Medeni durum	n		%					
Evli	69		57.02					
Bekar	50		41.32					
Diğer	2		1.65					
Toplam	121		100					
Mesleki kıdem	n		%					
1-5 yıl	91		75.20					
6-10 yıl	15		12.39					
11 yıl ve üstü	15		12.39					
Toplam	121		100					
Çocuk sayısı	n	%	n	%	n	%	n	%
yok	82	67.76						
1-çocuk			32	26.44				
2-çocuk					6	4.95		
3-çocuk							1	0.82

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde %73.55’nin kadın, %26.45’inin ise erkek olduğu görülmektedir. Özel

okullarda çalışan personel yapısı ile araştırmanın örnekleme benzerlik göstermektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları okullar, okul türüne göre incelendiğinde %79.33'ü ortaokullarda, liselerde, %20.66'sı çalıştıkları görülmektedir. Öğretmenlerin medeni durumları dağılımları incelendiğinde %57.02'si evli, %41.32'si bekar ve %1.65'i diğer medeni duruma sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemleri incelendiğinde %75.20'si beş yıl ve altı kıdeme sahip olduklarını, %12.39'u beş-on yıl arası kıdeme sahip olduklarını % 12.39'u ise on yılın üzerinde hizmet sürelerinin olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çocuk sayıları incelendiğinde %67.76'sı çocuk sahibi olmadıklarını, %26.44'ü tek çocuk sahibi olduklarını, %4.95'i iki çocuk sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 3.6. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Özel Okul Değerlendirme Anketine İlişkin Dağılımları

1-Kesinlikle katılmıyorum2- Katılmıyorum		1		2		3		4		5	
3- Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Özel okul velilerinin beklentileri yüksektir.	4	3.3	2	1.6	1	0.8	39	32.2	75	61.8
2	Özel okul velileri öğretmenlere baskı kurmaktadır.	0	0	30	24.7	20	16.5	56	46.2	15	12.3
3	Özel okul öğrencileri disiplin kurallarını dikkate almamaktadır.	10	8.2	38	31.4	15	12.3	37	30.5	21	17.3
4	Özel okul öğrencileri ödev yapmada isteksiz davranmaktadırlar.	12	9.9	48	39.6	22	18.1	33	27.2	6	4.9
5	Özel okul öğrencileri öğretmene yönelik kaba davranışlar içindedir.	19	15.7	60	49.5	18	14.8	20	16.5	4	3.3
6	Özel okul velileri öğretmene saygı göstermemektedir.	17	14.0	68	56.1	12	9.9	20	16.5	4	3.3
7	Özel okul öğrencileri ders çalışmayı reddetmektedir.	18	14.8	51	42.1	18	14.8	26	21.4	8	6.6
8	Özel okul öğretmenlerinin iş yükü fazladır.	5	4.1	26	21.4	13	10.7	43	35.5	34	28.0
9	Özel okul yöneticileri öğretmenler arasında negatif ayrımcılık yapmaktadır.	23	19.0	64	52.8	15	12.3	13	10.7	6	4.9
10	Özel okul öğretmenleri yöneticilerden baskı görmektedir.	21	17.3	58	47.9	14	11.5	21	17.3	7	5.7
11	Özel okullarda öğretmen maaşları yeterli değildir.	4	3.3	32	26.4	17	14.0	40	33.0	28	23.1
12	Özel okullarda öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarına izin verilmemektedir.	26	21.4	51	42.1	20	16.5	21	17.3	3	2.4
13	Özel okul öğretmenlerinin iş garantisi problemi vardır.	6	4.9	29	23.9	17	14.0	45	37.1	24	19.8
14	Özel okul öğretmenlerinin çalışma süreleri fazladır.	4	3.3	28	23.1	16	13.2	45	37.1	28	23.1
15	Özel okul öğretmenleri hamilelik, hastalık, annelik izni vb. yasal hakları kullanmakta zorluk çekmektedir.	16	13.2	50	41.3	14	11.5	23	19.0	18	14.8
16	Özel okul öğretmenlerinin kılık kıyafetleri okul idaresi tarafından sınırlandırılmaktadır.	10	8.2	43	35.5	9	7.4	50	41.3	9	7.4
17	Özel okul öğretmenlerinin kılık kıyafetleri veliler tarafından sınırlandırılmaktadır.	34	28.0	50	41.3	11	9.0	20	16.5	6	4.9
18	Özel okullarda çalışan öğretmenlerinin sosyal medya kullanımı denetlenmektedir.	14	11.5	37	30.5	17	14.0	36	29.7	17	14.0
19	Özel okullarda yönetici olmanın standart kuralları yoktur.	13	10.7	43	35.5	21	17.3	34	28.0	10	8.2
20	Özel okullarda öğretmenler arası iletişim denetlenmektedir.	9	7.4	41	33.8	13	10.7	44	36.3	15	12.3
21	Özel okullarda öğretmen başarısı öğrencilerin sınav sonuçlarına bağlıdır.	13	10.7	33	27.2	19	15.7	42	34.7	14	11.5

“Özel okul velilerinin beklentileri yüksektir” maddesine araştırmaya katılan öğretmenlerin %32.2’i katılıyorum, %61.8’i kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin neredeyse tamamı özel okula öğrenci gönderen velilerin beklentilerinin yüksek olduğunu belirtmişlerdir. “Özel okul velileri öğretmenlere baskı kurmaktadır” maddesine öğretmenlerin %46.2’si katılıyorum, %12.3’ü kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin çoğunluğu veli baskısına maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. “Özel okul öğrencileri disiplin kurallarını dikkate almamaktadır” maddesini öğretmenlerin %30.5’si katılıyorum, %17.3’ü kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenlerin yarısına yakını öğrencilerin disiplin kurallarına uymadıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okul öğrencileri ödev yapmada isteksiz davranmaktadırlar” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %39.6’sı katılmadıklarını, %27.2’si ise katıldıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. “Özel okul öğrencileri öğretmene yönelik kaba davranışlar içindedir” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %49.5’i katılmadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. “Özel okul velileri öğretmene saygı göstermemektedir” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %14.0’ı kesinlikle katılmadıklarını, %56.1’i katılmadıklarını belirtmişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler öğrencilerin kendilerine saygı gösterdiği yönünde görüş beyan etmişlerdir. “Özel okul öğrencileri ders çalışmayı reddetmektedir” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %14.8’i kesinlikle katılmadıklarını, %42.1’i katılmadıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okul öğretmenlerinin iş yükü fazladır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %35.5’i katılıyorum, %28.0’ı kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler iş yüklerinin çok fazla olduğunu belirtmişlerdir. “Özel okul yöneticileri öğretmenler arasında negatif ayrımcılık yapmaktadır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %19.0’ı kesinlikle katılmıyorum, %50.8’i katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler yöneticilerin ayrımcılık yapmadıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okul öğretmenleri yöneticilerden baskı görmektedir” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %17.3’ü kesinlikle katılmıyorum, %47.9’u katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. “Özel okullarda öğretmen maaşları yeterli değildir” maddesine öğretmenlerin %33.0’ı katılıyorum, %23.1’i kesinlikle

katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler maaşlarının yeterli olmadığını düşünmektedirler. “Özel okullarda öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarına izin verilmemektedir” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %21.4’ü kesinlikle katılmıyorum, %42.1’i katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullar öğretmenlerinin kariyer gelişimlerini desteklemektedirler.

“Özel okul öğretmenlerinin iş garantisi problemi vardır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %19.8’i katılıyorum, %37.1’i kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler iş garantilerinin olmadığını belirtmişlerdir. “Özel okul öğretmenlerinin çalışma süreleri fazladır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %37.1’i katılıyorum, %23.1’i kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler, mesai sürelerinin uzun olduğunu belirtmişlerdir. “Özel okul öğretmenleri hamilelik, hastalık, annelik izni vb. yasal hakları kullanmakta zorluk çekmektedir” maddesine öğretmenlerin %41.3’ü katılmıyorum, %19.0’ı katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Öğretmenlerin çalıştıkları kurumlardan dolayı özlük haklarını kullanmada farklılıklar yaşanmaktadır.

“Özel okul öğretmenlerinin kılık kıyafetleri okul idaresi tarafından sınırlandırılmaktadır” maddesine öğretmenlerin %35.5’i katılmıyorum, %41.30’ü katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Okullarda öğretmenler, okul yöneticilerinin farklı uygulamalarına maruz kalmaktadırlar. “Özel okul öğretmenlerinin kılık kıyafetleri veliler tarafından sınırlandırmaktadır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %41.3’ü kesinlikle katılmıyorum, %28.0’ı katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. “Özel okullarda çalışan öğretmenlerinin sosyal medya kullanımı denetlenmektedir” maddesine öğretmenlerin %30.5’i katılmıyorum, %29.7’si katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin sosyal medya kullanımı konusunda farklı uygulamalara maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okullarda yönetici olmanın standart kuralları yoktur” maddesine öğretmenlerin %35.5’i katılmıyorum, %28.0’ı katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. “Özel okullarda öğretmenler arası iletişim denetlenmektedir” maddesine öğretmenlerin %33.8’i katılmıyorum, %36.3’ü katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir.

“Özel okullarda öğretmen başarısı öğrencilerin sınav sonuçlarına bağlıdır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin %34.7’si katılıyorum, %11.5’i kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler sınav odaklı bir eğitim verdiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 3.7 Araştırmaya katılan okul yöneticilerini demografik özelliklerine ilişkin dağılımları

Cinsiyet	n		%					
Kadın	8		32.0					
Erkek	17		68.0					
Toplam	25		100					
Çalıştığı okul türü	n		%					
Ortaokul	21		84.0					
Lise	4		16.0					
Toplam	25		100					
Lisans üstü eğitim	n		%					
Evet	6		24.0					
Hayır	19		76.0					
Toplam	6		24					
Medeni durum	n		%					
Evli	12		48.0					
Bekar	13		52.0					
Toplam	25		100					
Mesleki kıdem	n		%					
1-5 yıl	18		78.0					
6-10 yıl	3		12.0					
11 yıl ve üstü	4		16.0					
Toplam	25		100					
Çocuk sayısı	n	%	n	%	n	%	n	%
yok	17	68.0						
1-çocuk			4	16.0				
2-çocuk					4	16.0		
3-çocuk							-	-

Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde %32.0'ının kadın, %68.0'ının ise erkek olduğu grlmektedir. Özel okullarda çalışan personel yapısı ile araştırmanın rneklemi benzerlik göstermektedir. Özel okullarda da kamudaki diğer okullar gibi erkek öğretmenler yöneticiliği daha çok tercih etmektedirler. Özel okul yöneticilerinin %24' yüksek lisans eğitimi almış olduklarını, %76'sı ise lisans mezunu olduklarını belirtmişlerdir. Özel okul yöneticilerinin %48.0'i evli, %52.0'ı bekar olduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin mesleki kdemleri incelendiğinde %78.0'i beş yıl ve altı kdeme sahip olduklarını, %12.39'u beş-on yıl arası kdeme sahip olduklarını % 16.0'ı ise on yılın üzerinde hizmet sürelerinin olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin ocuk sayıları incelendiğinde %68.0'i ocuk sahibi olmadıklarını, %16.0'ı tek ocuk sahibi olduklarını, %16.0'ı iki ocuk sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 3.8. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Özel Okul Değerlendirme Anketine İlişkin Dağılımları

1-Kesinlikle katılmıyorum2- Katılmıyorum 3- Kararsızım 4-Katılıyorum 5-Kesinlikle katılıyorum		1		2		3		4		5	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1	Özel okul velileri çocuklarından üstün akademik başarı beklentisi içindedir.	4	16	1	4	0	0	9	36	11	44
2	Özel okul velileri mükemmeliyetçi bir tutum sergilemektedirler.	0	0	0	0	13	52	6	24	6	24
3	Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili iş birliğinden uzak durmaktadır.	9	36	5	20	6	24	5	20	0	0
4	Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili sorumluluk almamaktadır.	0	0	17	68	1	4	4	16	3	12
5	Özel okul velileri akademik dersleri daha çok talep etmektedirler.	5	20	0	0	2	8	13	52	5	20
6	Özel okullarda öğrencilerle ilgili disiplin problemleri yaşanmaktadır.	8	32	8	32	1	4	4	16	4	16
7	Özel okullarda yaşanan disiplin problemlerinde velilerden gerekli destek alınamamaktadır.	7	28	10	40	1	4	5	20	2	8
8	Özel okul velileri okul kurallarına riayet etmemektedir.	6	24	10	40	1	4	8	32	0	0
9	Özel okul velileri yöneticilerin vaktini çok fazla tüketmektedir.	2	8	13	52	1	4	7	28	2	8
10	Özel okullarda görev yapan kadın öğretmenler medeni duruma bağlı iş devamsızlığı yapmaktadır.	1	4	4	16	14	56	3	12	3	12
11	Özel okullarda görev yapan öğretmenler velilerle iletişimde mesleki etiğe dikkat etmemektedir.	10	40	12	48	1	4	0	0	2	8
12	Özel okullarda görev yapan öğretmenler kılık kıyafet yönetmeliğine uygun davranmamaktadır.	10	40	10	40	2	8	2	8	1	4
13	Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya kullanımında olumsuzluklar vardır.	3	12	7	28	12	48	2	8	1	4
14	Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya üzerinden veli ile iletişim kurması problem oluşturmaktadır.	2	8	15	60	4	16	2	8	2	8
15	Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya üzerinden öğrenciler ile iletişim kurmaları okulların vizyonu ile uyumsuzdur.	1	4	11	44	7	28	3	12	3	12
16	Özel okullarda görev yapan öğretmenler yönetici olmak istememektedir.	1	4	4	16	2	8	4	16	14	56
17	Özel okul yöneticilerinin iş yoğunluğu çok fazladır.	1	4	4	16	2	8	6	24	12	48
18	Özel okul yöneticilerinin çalışma süreleri belirsizdir.	3	12	5	20	0	0	6	24	11	44
19	Özel okullarda görev yapan öğretmenler arasında farklı nedenlerden dolayı klikleşmeler olmaktadır.	2	8	5	20	5	20	12	48	1	4

20	Özel okullarda öğretmen performansını denetlemede zorluk yaşanmaktadır.	1	4	9	36	11	44	4	16	0	0
21	Özel okul öğretmenlerinin akıllı telefon kullanım süreleri eğitim ve öğretimi aksatmaktadır.	7	28	15	60	1	4	2	8	0	0
22	Özel okullarda öğrenciler okul eşyalarına zarar vermektedirler.	5	20	18	72	0	0	0	0	2	8
23	Özel okul öğretmenleri yapılan sözleşmeye uymamaktadır.	3	12	19	76	2	8	1	4	0	0

“Özel okul velileri çocuklarından üstün akademik başarı beklentisi içindedir” maddesini okul yöneticilerinin %36’sı katılıyorum, %44’ü kesinlikle katılıyorum yönünde görüşlerini belirtmişlerdir. Velilerin üstün başarı beklentisi içerisinde olduklarını özel okul yöneticileri belirtmişlerdir. “Özel okul velileri mükemmeliyetçi bir tutum sergilemektedirler” maddesini okul yöneticilerinin %24’ü katılıyorum, %44’ü kesinlikle katılıyorum yönünde görüşlerini belirtmişlerdir. Özel okul yöneticileri velilerin mükemmeliyetçi bir bakış açısına sahip olduklarını belirtmişlerdir.

“Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili iş birliğinden uzak durmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %36’sı kesinlikle katılmıyorum, %20’si katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Okul yöneticileri velilerin okul yönetimleri ile iletişimlerinin iyi olduğunu vurgulamışlardır. “Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili sorumluluk almamaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %68’i katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Okul yöneticileri velilerin eğitim-öğretim sorumluluğu aldığını belirtmişlerdir.

“Özel okul velileri akademik dersleri daha çok talep etmektedirler” ” maddesini okul yöneticilerinin %52’si katılıyorum, %20’si ise kesinlikle katılıyorum yönünde görüşlerini belirtmişlerdir. Özel okul yöneticileri velilerin akademik derslere daha çok önem verdiklerini belirtmişlerdir. “Özel okullarda öğrencilerle ilgili disiplin problemleri yaşanmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %32’si kesinlikle katılmıyorum, %32’si katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okul yöneticileri öğrencilerle disiplin problemi yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

“Özel okullarda yaşanan disiplin problemlerinde velilerden gerekli destek alınamamaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %28’i kesinlikle katılmıyorum, %40’ı katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Öğrencilerle disiplin problemi yaşandığı zaman velilerden destek alındığını belirtmişlerdir. “Özel okul velileri okul kurallarına riayet etmemektedir” maddesine okul yöneticilerinin %24’ü kesinlikle katılmıyorum, %40’ı katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okul velilerin

okul kurallarına uyduklarını belirtmişlerdir. “Özel okul velileri yöneticilerin vaktini çok fazla tüketmektedir” maddesine okul yöneticilerinin %52’si katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir.

“Özel okullarda görev yapan kadın öğretmenler medeni duruma bağlı iş devamsızlığı yapmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %58’i kararsızım seçeneğini işaretleyerek görüşlerini belirtmekten kaçınmışlardır. “Özel okullarda görev yapan öğretmenler velilerle iletişimde mesleki etiğe dikkat etmemektedir” maddesine okul yöneticilerinin %40’ı kesinlikle katılmıyorum, %48’i katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. “Özel okullarda görev yapan öğretmenler kılık kıyafet yönetmeliğine uygun davranmamaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %40’ı kesinlikle katılmıyorum, %40’ı katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Okul yöneticileri öğretmenlerin okullarda kılık kıyafet kurallarına uyduklarını belirtmişlerdir.

“Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya kullanımında olumsuzluklar vardır” maddesine okul yöneticilerinin %48’i kararsızım seçeneğini işaretleyerek görüşlerini belirtmekten kaçınmışlardır. “Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya üzerinden veli ile iletişim kurması problem oluşturmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %60’ı katılmıyorum seçeneğini işaretleyerek, öğretmenlerin sosyal medya üzerinden velilerle iletişim kurmalarını desteklemektedirler. “Özel okullarda görev yapan öğretmenler yönetici olmak istememektedir” maddesine okul yöneticilerinin %16’ı kesinlikle katılıyorum, %56’sı kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Özel okul yöneticileri, öğretmenlerin idareci olmak istemediklerini belirtmişlerdir.

“Özel okul yöneticilerinin çalışma süreleri belirsizdir” maddesine okul yöneticilerinin %24’ü kesinlikle katılıyorum, %44’ü kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Okul yöneticileri mesai saatlerinin çok uzun olduğunu belirtmişlerdir. “Özel okullarda görev yapan öğretmenler arasında farklı nedenlerden dolayı klikleşmeler olmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %48’i kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir.

“Özel okul öğretmenlerinin akıllı telefon kullanım süreleri eğitim ve öğretimi aksatmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %28’i kesinlikle katılmıyorum, %60’ı katılmıyorum seçeneklerini işaretlemişlerdir. Okul yöneticileri, öğretmenlerin akıllı telefon kullanmalarının eğitim öğretim sürecini aksatmadığını belirtmişlerdir. “Özel okullarda öğrenciler okul eşyalarına zarar vermektedirler” maddesine okul yöneticilerinin %20’si kesinlikle katılmıyorum, %72’i katılmıyorum seçeneklerini

işaretlemiştir. Okul yöneticileri, öğrencilerin okul eşyalarına zarar vermediklerini belirtmişlerdir. “Özel okul öğretmenleri yapılan sözleşmeye uymamaktadır” maddesine okul yöneticilerinin %12’si kesinlikle katılmıyorum, %72’si katılmıyorum seçeneklerini işaretlemiştir. Okul yöneticileri, öğretmenlerin iş sözleşmelere uyduğunu belirtmişlerdir.

SPSS programı kullanılarak anketlerle ilgili yapılan güvenilirlik analizinde,23 sorulu yönetici anketi için Cronbach’s alfa değeri 0,801 olarak hesaplanmış ve güvenilirliği yüksek, 20 sorulu öğrenci anketi için Cronbach’s alfa değeri 0,603 olarak hesaplanmış ve güvenilirliği düşük, 21 sorulu veli anketi için Cronbach’s alfa değeri 0,815 olarak hesaplanmış ve güvenilirliği yüksek, 21 sorulu öğretmen anketi için Cronbach’s alfa değeri 0,823 olarak hesaplanmış ve güvenilirliği yüksek olarak belirlenmiştir.SPSS programı kullanılarak elde edilen diğer veriler şu şekildedir.

Yorumlarda %5 anlamlılık düzeyi kullanılmıştır.

Velilere ilişkin toplanan ve 21 sorudan oluşan ölçekten elde edilen ortalama değişkeninin dağılımı normaldir. ($p=0,136>0,05$)

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

		ORTveli
N		98
Normal Parameters ^{a,b}	Mean	2,6793
	Std. Deviation	,46494
	Most Extreme Differences	
	Absolute	,079
	Positive	,076
	Negative	-,079
Test Statistic		,079
Asymp. Sig. (2-tailed) p value		,136 ^c

a. Test distribution is Normal.

b. Calculated from data.

c. Lilliefors Significance Correction.

- Cinsiyete göre veli ortalamasının anlamlı farklılık gösterip göstermediği t testi ile incelenmiştir.

Group Statistics

	Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ORT	Kız	57	2,6115	,43762	,05796
	Erkek	41	2,7735	,49036	,07658

$t=-1,718$ $p=0,089$ olarak elde edilmiştir. $p>0,05$ olduğu için H_0 hipotezi reddedilemez. Yani veli ortalaması %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

- Çocuk sayısına göre ortalamasının anlamlı farklılık gösterip göstermediği ANOVA ile incelenmiştir.

ANOVA

ORT

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,284	3	,428	2,044	,113
Within Groups	19,684	94	,209		
Total	20,968	97			

Sig. değeri incelendiğinde 0,05'ten daha büyük olduğu görülmektedir. Bu durumda gruplar (çocuk) arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir.

- Özel okulda eğitim alan çocuk sayısı açısından incelendiğinde

ANOVA

ORT

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,486	3	,162	,743	,529
Within Groups	20,483	94	,218		
Total	20,968	97			

Yine anlamlı bir farklılık görülememiştir.

- Eğitim açısından incelendiğinde

ANOVA

ORT

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,636	3	,545	2,651	,053
Within Groups	19,333	94	,206		
Total	20,968	97			

%5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık yoktur.

- Gelir açısından incelendiğinde de anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

ANOVA

ORT

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,286	2	,143	,658	,520
Within Groups	20,682	95	,218		
Total	20,968	97			

Öğrencilere ilişkin toplanan ve 20 sorudan oluşan ölçekten elde edilen ortalama değişkeninin dağılımı normal değildir ($p < 0,05$). Bu nedenle non-parametrik testler tercih edilmiştir.

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

		ORT öğrenci
N		224
Normal Parameters ^{a,b}	Mean	3,0016
	Std. Deviation	,42646
	Most Extreme Differences	
	Absolute	,062
	Positive	,052
	Negative	-,062
Test Statistic		,062
Asymp. Sig. (2-tailed)		,036^c

- Test distribution is Normal.
- Calculated from data.
- Lilliefors Significance Correction.

- Cinsiyete göre öğrenci ortalamasının anlamlı farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney U test ile incelenmiştir.

Ranks

	Cinsiyet	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTöğrenci	Kız	110	111,71	12288,00
	Erkek	114	113,26	12912,00
	Total	224		

Test Statistics^a

	ORTöğrenci
Mann-Whitney U	6183,000
Wilcoxon W	12288,000
Z	-,180
Asymp. Sig. (2-tailed)	,857

a. Grouping Variable: Cinsiyet

p değeri 0,05'ten büyük bulunduğu için (0,857) cinsiyete göre öğrenci ortalama puanları farklılık göstermemektedir.

➤ Yaşa göre ortalama puanlar incelendiğinde

Ranks

	Yaş	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTöğrenci	11-15 yaş	133	110,73	14726,50
	16-19 yaş	91	115,09	10473,50
	Total	224		

Test Statistics^a

	ORTöğrenci
Mann-Whitney U	5815,500
Wilcoxon W	14726,500
Z	-,496
Asymp. Sig. (2-tailed)	,620

a. Grouping Variable: Yaş

Yine anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p=0,620 > 0,05$).

- Annenin eğitim durumu değişkenine göre öğrenci ortalama puanlarının farklılık gösterip göstermediği Kruskal Wallis h testi ile incelenmiştir

	Anneēği tim	N	Mean Rank
ORTöğrenci	ilkokul	15	109,50
	ortaokul	19	130,92
	lise	64	116,98
	üniversite	126	107,80
	Total	224	

	ORTöğrenci
Chi-Square	2,541
df	3
Asymp. Sig.	,468

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable:
Anneēitim

Test sonucunda bulan deēer $p=0,468 > 0,05$ olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı söylenir.

- Baba eğitim durumuna göre incelendiğinde;

	Babaeēitim	N	Mean Rank
ORTöğrenci	ilkokul	4	107,25
	ortaokul	15	99,40
	lise	58	120,43
	üniversite	147	110,85
	Total	224	

Test Statistics^{a,b}

	ORTöğrenci
Chi-Square	1,606
df	3
Asymp. Sig.	,658

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable:
Babaeğitim

Test sonucunda anne eğitim durumuna benzer şekilde bulan değer $p=0,668 > 0,05$ olduğundan baba eğitim durumuna göre de anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür,

- Gelir durumuna göre öğrenci ortalama puanları incelendiğinde;

Ranks

	Gelir	N	Mean Rank
ORTöğrenci	5000	44	120,03
	5001-10000	139	114,71
	10001+	41	96,93
	Total	224	

Test Statistics^{a,b}

	ORTöğrenci
Chi-Square	3,130
df	2
Asymp. Sig.	,209

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable:
Gelir

Anlamlı bir fark görülmemiştir.

Öğretmenlere ilişkin toplanan ve 21 sorudan oluşan ölçekten elde edilen ortalama değişkeninin dağılımı normaldir. ($p>0,05$)

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

		ORTöğretme n
N		121
Normal Parameters ^{a,b}	Mean	2,9898
	Std. Deviation	,54169
	Most Extreme Differences	
	Absolute	,054
	Positive	,054
	Negative	-,043
Test Statistic		,054
Asymp. Sig. (2-tailed)		,200^{c,d}

a. Test distribution is Normal.

b. Calculated from data.

c. Lilliefors Significance Correction.

d. This is a lower bound of the true significance.

- Bölüme göre öğretmen ortalama puanlarının farklılık gösterip göstermediği t testi ile incelenmiştir.

Group Statistics

	Bölüm	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ORTöğretme	Fen	66	3,0354	,54960	,06765
n	Edebiyat	55	2,9351	,53187	,07172

$t=1,014$ $p=0,313$ olarak elde edilmiştir. $p>0,05$ olduğu için H_0 hipotezi reddedilemez. Yani öğretmen ortalaması %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak bölüme göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

- Cinsiyete göre incelendiğinde;

Group Statistics

	Cinsiyet	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ORTöğretme	Kız	89	2,9936	,53549	,05676
n	Erkek	32	2,9792	,56718	,10026

t=0,129 p=0,898 olarak elde edilmiştir (p>0,05) Yani öğretmen ortalaması %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

- Okul türüne göre incelendiğinde;

Group Statistics

	Okültürü	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ORTöğretme	ortaokul	96	2,9529	,52708	,05379
n	lise	25	3,1314	,58407	,11681

t=-1,475 p=0,143 olarak elde edilmiştir (p>0,05) Yani öğretmen ortalaması istatistiksel olarak okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

- Kıdem yılına göre grup ortalamaları ANOVA ile incelenmiştir.

ANOVA

ORTöğretmen	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,066	2	,533	1,841	,163
Within Groups	34,146	118	,289		
Total	35,212	120			

ANOVA tablosuna bakıldığında sig. Değerinin 0,163 >0,05 olduğu görülür Bu durumda kıdem yılı açısından öğretmen puanları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Yöneticilere_ ilişkin toplanan ve 21 sorudan oluşan ölçekten elde edilen ortalama değişkeninin dağılımı normal değildir. (p<0,05)

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

		ORTyönetici
N		25
Normal Parameters ^{a,b}	Mean	2,8365
	Std. Deviation	,53017
	Most Extreme Differences	
	Absolute	,176
	Positive	,176
	Negative	-,118
Test Statistic		,176
Asymp. Sig. (2-tailed)		,045^c

a. Test distribution is Normal.

b. Calculated from data.

c. Lilliefors Significance Correction.

- Bölüme göre yönetici puanları incelenmek için Mann Whitney U test kullanılmıştır

Ranks

	Bölüm	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTyönetici	Fen	14	11,32	158,50
	Edebiyat	11	15,14	166,50
	Total	25		

Test Statistics^a

	ORTyönetici
Mann-Whitney U	53,500
Wilcoxon W	158,500
Z	-1,289
Asymp. Sig. (2-tailed)	,197
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,202 ^b

a. Grouping Variable: Bölüm

b. Not corrected for ties.

Sig değeri 0,05'ten büyük olduğunda anlamlı bir farklılık yoktur.

- Yöneticilik süresine göre incelemek için Kruskal Wallis h testi kullanılmıştır.

Ranks

	Yöneticilik süresi	N	Mean Rank
ORTYönetici	1-5 yıl	18	12,53
	6-10 yıl	3	12,67
	11 + yıl	4	15,38
	Total	25	

Test Statistics^{a,b}

	ORTYönetici
Chi-Square	,499
df	2
Asymp. Sig.	,779

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable:
Yöneticilik süresi

Anlamli farklılık yoktur.

- Cinsiyete göre Mann Whitney u test ile incelendiğinde;

Ranks

	Cinsiyet	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTYönetici	Kız	8	19,13	153,00
	Erkek	17	10,12	172,00
	Total	25		

Test Statistics^a

	ORTyönetici
Mann-Whitney U	19,000
Wilcoxon W	172,000
Z	-2,861
Asymp. Sig. (2-tailed)	,004
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,003 ^b

a. Grouping Variable: Cinsiyet

b. Not corrected for ties.

Sig değeri=0,004 <0,05 olduğundan cinsiyete göre yönetici ortalama puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür.

- Medeni duruma göre incelendiğinde;

Ranks

	Medeniduru m	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTyönetici	Evli	12	12,75	153,00
	Bekar	13	13,23	172,00
	Total	25		

Test Statistics^a

	ORTyönetici
Mann-Whitney U	75,000
Wilcoxon W	153,000
Z	-,164
Asymp. Sig. (2-tailed)	,870
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,894 ^b

a. Grouping Variable: Medenidurum

b. Not corrected for ties.

Anlamlı bir fark bulunamamıştır.

- Çocuk sayısına göre incelendiğinde;

Ranks

	Çocuk	N	Mean Rank
ORTyönetici	yok	17	13,68
	1 çocuk	4	8,88
	2 Çocuk	4	14,25
	Total	25	

Test Statistics^{a,b}

	ORTyönetici
Chi-Square	1,523
df	2
Asymp. Sig.	,467

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable:

Çocuk

Anlamli fark görülememiştir.

➤ Kıdeme göre incelendiğinde;

Ranks

	Kıdem	N	Mean Rank
ORTyönetici	1-5 yıl	5	18,50
	6-10 yıl	14	11,46
	11 + yıl	5	9,40
	Total	24	

Test Statistics^{a,b}

	ORTyönetici
Chi-Square	4,880
df	2
Asymp. Sig.	,087

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Kıdem

Anlamli fark yoktur.

- Lisansüstü yapma durumuna göre incelendiğinde;

Ranks

	Lisansüstü	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTyönetici	evet	6	9,58	57,50
	Hayır	18	13,47	242,50
	Total	24		

Test Statistics^a

	ORTyönetici
Mann-Whitney U	36,500
Wilcoxon W	57,500
Z	-1,170
Asymp. Sig. (2-tailed)	,242
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,251 ^b

a. Grouping Variable: Lisansüstü

b. Not corrected for ties.

Anlamli fark yoktur.

- Okul türüne göre incelendiğinde;

Ranks

	Okultürü	N	Mean Rank	Sum of Ranks
ORTyönetici	ortaokul	21	13,48	283,00
	lise	4	10,50	42,00
	Total	25		

Test Statistics^a

	ORTyöneti ci
Mann-Whitney U	32,000
Wilcoxon W	42,000
Z	-,743
Asymp. Sig. (2-tailed)	,458
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,496 ^b

a. Grouping Variable: Okültürü

b. Not corrected for ties.

Anlamli bir farklılık bulunamamıştır.

SONUÇ

Araştırmaya katılan velilerin özel okullara yönelik görüşlerin incelendiğinde, “Özel okullardaki eğitim öğretim ücretlerinin pahalıdır”, “Özel okullarda kullanılan kaynak kitaplar pahalıdır”, “Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri pahalıdır” maddelerine velilerin çoğunluğu katılmadıklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda veliler özel okul ücretlerini pahalı kabul etmelerine rağmen, öğretmenlerin meslekî yeterlilikleri, okulun yabancı dil öğretim durumu, öğrencilerin karakter gelişimlerine yönelik olanaklar, öğrencilerin akademik anlamda başarılı olması, okulun temizliği, okul ortamının güvenilir olması, velilerle düzenli irtibat kurma, teknoloji kullanımı düzeylerindeki başarılarından dolayı özel okullarda çocuklarına eğitim aldirmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Diğer taraftan velilerin özel okulları tercih nedenleri diğer maddeler incelendiğinde, “Özel okullarda verilen öğrenci yemekleri kalitesizdir”, “Özel okul servisleri güvenilir değildir”, “Özel okul servisleri pahalıdır”, “Özel okulların sosyal medya üzerinden yaptıkları reklamlar velileri olumsuz etkilemektedir” maddelerine olumlu görüşler belirtmişlerdir. Velilerin özel okulları tercih nedenlerini incelediğinde “Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler, maddi boyutlar, servis ve beslenme hizmetleri, okulun bilgisayar olanakları, yabancı dil öğretilmesi, öğrenci ve veliler ile diyalog halinde olunması, öğrencilere değer verilmesi, okulun maddi imkanları, öğrenciye vizyon kazandırması ve okulun kamuoyundaki imajıdır” gibi nedenlerden dolayı velilerin özel okulları tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Araştırmacının elde ettiği bu bulgular araştırmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir.

“Özel okullar ailelere çocuk gelişimiyle ilgili yeterli bilgilendirme yapmamaktadır” maddesine kesinlikle katılmıyorum %17.3’ü katılmıyorum %47.9’u kategorilerini işaretleyerek özel okullardan almış oldukları rehberlik hizmetlerini olumlu bulduklarını belirtmişlerdir. Kaşıkçı tarafından yapılan bir başka araştırmada ise, okul-aile işbirliğinin sağlanması konusunda öğretmenlerin %28’inin kendilerini yetersiz buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Kaşıkçı’ nın bu bulguları araştırmanın bulgusunu desteklememektedir fakat tarafından elde edilen bilgiler araştırmanın bu bulgusunu destekler niteliktedir.

“Özel okullarda değişen sınav sistemleri hakkında yeterli bilgilendirme yapılmamaktadır” ve “Özel okullarda veli problemlerine yönelik etkin çözüm yöntemleri geliştirilmemektedir” “Öğretmen ana-babaları ziyaret etmeli hatta onları

derse katılmaya davet etmeli, özel sorunları ile ilgilenmeli ve çocukları daha yakından tanımak için onlardan yardım alınması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bulgu araştırmanın bulgusu ile benzerlik göstermektedir.

“Özel okul web siteleri anlaşılır değildir”, “Özel okullar yabancı dil öğretiminde yetersiz kalmaktadır. Öğretmenlerin meslekî yeterlilikleri, okulun yabancı dil öğretim durumu, öğrencilerin karakter gelişmelerine yönelik olanaklar, öğrencilerin akademik anlamda başarılı olması, okulun temizliği, okul ortamının güvenilir olması, velilerle düzenli irtibat kurma, teknoloji kullanımı konusunda okulların başarılı olduğunu belirtmiştir. Bu bulgu araştırmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir.

“Özel okullarda öğrencilere yönelik yeterli mesleki yönlendirme yapılmamaktadır”, “Özel okul öğrencilerinin sosyal etkinlik alanları yetersizdir” maddelerini, öğretmen, okul ile aile arasındaki işbirliğin kurulmasına ve geliştirilmesine olanak sağlayacak bilgi birikimine sahip olmalıdır. Öğrenci velileri ise, çocuklarının daha nitelikli yetiştirilebilmesi için, okul yönetimi ve öğretmenlerle işbirliği yapmak zorundadır. Kuşkusuz ana-babalar çocuklarını en yakından tanıyan kişilerdir. Ana-babalar çocuklarının ilgi, ihtiyaçları ile kişilik özelliklerini yakından izleyerek öğretmene çok yararlı bilgiler verebilirler. Hatta ortaya çıkan sorunların çözülmesinde işbirliği yaparak birlikte çalışabilirler. Böylece ana baba çocuğuna karşı nasıl davranması gerektiği konusunda da bilgi sahibi olur, böylelikle öğrenciler yetenek ve ilgilerine uygun yönlendirme yapılmasını sağlayacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar incelendiğinde, “Sınıf arkadaşlarım sık sık değişmektedir”, “Devlet okullarından gelen öğrencilerin yabancı dil seviyesi oldukça düşüktür” ve “Devlet okulundan gelen öğrenciler sınıf disiplinini bozmaktadır” Öğretmenlerin meslekî yeterlilikleri, okulun yabancı dil öğretim durumu, öğrencilerin karakter gelişmelerine yönelik olanaklar, öğrencilerin akademik anlamda başarılı olması, okulun temizliği, okul ortamının güvenilir olması, velilerle düzenli irtibat kurma, teknoloji kullanımı konularında özel okulların daha başarılı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu bulgular araştırmanın sonuçları ile paralellik göstermektedir.

“Anne babalarımız akademik başarı için baskı kurmaktadır”, “Öğretmenlerimizin akademik beklentisi yüksektir” “Özel okul öğrencileri sürekli ders çalışmak zorundadır” ve “Okul yöneticilerimizin akademik beklentisi yüksektir” maddelerine verdikleri cevaplar incelendiğinde veli, öğretmen ve okul yöneticilerinin

öğrencilerden akademik başarı beklentileri yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Veliler okul-aile işbirliği konusunu daha çok öğrenci başarısının artırılması yönünde ele almaktadırlar. Nitekim Kıncal tarafından yapılan bir araştırmada, velilerin Okul Aile Birliği'nden beklentilerinin çocukların başarı düzeyini yükseltmek olduğu görülmüştür. Aynı araştırmanın sonuçları göre, velilerin %73,3'ünün öğretmenlerle yaptıkları görüşmelerin konusunu, çocukların derslerdeki başarı durumu oluşturmaktadır. Araştırmacının bu bulgusu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenler, “Özel okul velilerinin beklentileri yüksektir” ,“Özel okul velileri öğretmenlere baskı kurmaktadır” maddelerine araştırmaya katılan öğretmenler destekleyen cevaplar vermişlerdir. Özel okullarda yapılan işlerde büyük ölçüde uzlaşma ve ahenk olduğu, eğitim-öğretim konusunda güçlü amaçların bulunduğu, planlama ve problem çözmede etkili katılım olduğu, yöneticilerin bir lider gibi görüldüğü, öğretmenlerin rol modellerinin oluşturulduğu, okulda disiplin ve bütünleşmenin sağlandığı, öğretmenlerin öğrenciler hakkında yüksek beklentiye sahip oldukları araştırmalar sonucu ortaya konulan durumlardır. Araştırmacının bu bulgusu araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

“Özel okul öğrencileri disiplin kurallarını dikkate almamaktadır” ve “Özel okul öğrencileri ödev yapmada isteksiz davranmaktadırlar” maddelerine özel okullarda görev yapan öğretmenler orta düzeyde katılım göstermişlerdir. Ancak, özel okullarda; yapılan işlerde büyük ölçüde uzlaşma ve ahenk olduğu, eğitim-öğretim konusunda güçlü amaçların bulunduğu, planlama ve problem çözmede etkili katılım olduğu, yöneticilerin bir lider gibi görüldüğü, öğretmenlerin rol modellerinin oluşturulduğu, okulda disiplin ve bütünleşmenin sağlandığı, öğretmenlerin öğrenciler hakkında yüksek beklentiye sahip oldukları araştırmalar sonucu ortaya koyduğu araştırmasının bulguları araştırmanın bu bulgusunu desteklememektedir.

“Özel okul velileri öğretmene saygı göstermemektedir”, “Özel okul öğrencileri ders çalışmayı reddetmektedir” “Özel okul yöneticileri öğretmenler arasında negatif ayrımcılık yapmaktadır” “Özel okul öğretmenleri yöneticilerden baskı görmektedir” “Özel okul öğretmenlerinin çalışma süreleri fazladır” ve “Özel okul öğretmenlerinin iş yükü fazladır” maddelerini öğretmenlerin katılım düzeylerinin orta ve yüksek oranda olduğu belirlenmiştir. Özel okullarda güçlü bir okul kültürünün olduğu ve öğretmenler de işlerinde kalıcı olabilmek için sürekli olarak kendilerini yenilemek zorunda olduklarını, diğer taraftan velilerin büyük bir kısmı okulu ve öğretmenleri tek

sorumlu olarak görmekte olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmacıların bu görüşleri, araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerini kısmen destekler niteliktedir. Parlar, (2006) ise araştırmasında, öğretmenlerin meslekî yeterlilikleri, okulun yabancı dil öğretim durumu, öğrencilerin karakter gelişmelerine yönelik olanaklar, öğrencilerin akademik anlamda başarılı olması, okulun temizliği, okul ortamının güvenilir olması, velilerle düzenli irtibat kurma, teknoloji kullanımı becerilerinin yüksek olmasından dolayı velilerin özel okulları tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Öğretmenler öğrenci, veli ve okul yöneticilerinin yüksek beklentilerinden dolayı kendilerini baskı altında hissettikleri bulgusunu desteklemektedir.

“Özel okullarda öğretmen maaşları yeterli değildir” ve “Özel okul öğretmenlerinin iş garantisi problemi vardır” Velilerin özel okulu tercih etmelerinin sebeplerinden bir tanesi de öğretim kadrosudur. Özel okullar öğretmenlerini seçerek almaktadır. Almış olduğu öğretmenleri sürekli hizmet içi eğitime tabi tutmaktadır. Bu da öğretmenlerin sürekli kendilerini yenilemelerine olanak sağlamaktadır. Özel okullarda sözleşmeler yıllık yapılmakta, gerekli performansı göstermeyen öğretmenin sözleşmesi yenilenmemektedir velilerin bu görüşü öğretmenleri kaygılarını destekler niteliktedir

“Özel okullarda öğretmen başarısı öğrencilerin sınav sonuçlarına bağlıdır” maddesine özel okullarda görev yapan öğretmenlerin çoğunluğu, özel okulların sınav odaklı bir eğitim verdiklerini belirtmişlerdir. Çalışmalarında özel okulları tercih eden veli profilinin en önemli tercih nedenini akademik başarı olduğu görülmektedir. İkinci aşamada ise veliler, öğrencilerin iyi bir yabancı dil öğrenmesini tercih etmektedirler. Bu bulgular öğretmenlerin araştırmada vermiş oldukları cevapları desteklemektedir.

“Özel okul velileri çocuklarından üstün akademik başarı beklentisi içindedir” “Özel okul velileri akademik dersleri daha çok talep etmektedirler” ve “Özel okul velileri mükemmeliyetçi bir tutum sergilemektedirler” maddesini okul yöneticilerinin büyük çoğunluğu velilerin üstün başarı beklentisi içerisinde olduklarını belirtmişlerdir. Velilerin neden özel okulu tercih ettiği ve tercihini etkileyen unsurlar ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. Öğrencilerin akademik anlamda başarılı olması, okul ortamının güvenilir olması, velilerle düzenli irtibat kurma, teknoloji kullanımı, öğretmen kadrosunun seçilerek alınması, tam gün eğitim verilmesi, psikolojik danışmanın olması, akademik faaliyetlerin yüksek olmasını özel okulların tercih nedenleri olarak açıklamışlardır. Araştırmacıların bu bulguları okul yöneticilerinin kaygılarını desteklemektedir

“Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili sorumluluk almamaktadır” ve “Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili iş birliğinden uzak durmaktadır” maddesine okul yöneticilerinin çoğunluğu katılmadıklarını belirtmişlerdir. Velilerin özel okul tercih nedenleri araştırmacılara göre incelendiğinde, velilerin özel okulları tercih etmelerinin önemli bir nedeni olarak okul yöneticilerinin aktif, sorumluluk sahibi olan ve problem çözümünde yapısalcı davranmaları olarak görmüşlerdir. Diğer taraftan, özel okullar işletme mantığıyla yönetildiğinden, gelişmelere ayak uydurma, nitelikli hizmet ortaya koyma, öğrenci-veli (dış müşteri) memnuniyetini temin etme, çabuk karar alma, nitelikli personel bulundurma gibi farklı işletmecilik koşullarını etkili şekilde sağlamaya çalışmaktadırlar Bu bulgular araştırmanın bulgusunu destekler nitelikte görünmektedir

“Özel okullarda görev yapan kadın öğretmenler medeni duruma bağlı iş devamsızlığı yapmaktadır” maddesine okul yöneticileri olumsuz görüş belirtmişlerdir. Kadın öğretmenlerinin işe devam konusunda erkek meslektaşlarından farklı bir tutum takındıklarına ilişkin bir bulguya rastlanılamamıştır.

“Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya kullanımında olumsuzluklar vardır” ve “Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya üzerinden veli ile iletişim kurması problem oluşturmaktadır” maddesine okul yöneticileri yüksek olumlu düzeyde katılım göstermişlerdir. Özel okulları tercih eden velilerin tercih nedenleri arasında özel okul öğretmenlerinin yüksek teknoloji kullanım becerilerinin önemli olduğu araştırmacılar tarafından vurgulanmaktadır.

Araştırmanın bu kısmında bu çalışmadan sonra yapılacak araştırmacılara ışık tutacak önerilerde bulunulmuştur. Türkiye’de özel okul ve öğrenci sayısı hızla artmaktadır. Bu artışa paralel olarak özel okulların değişik sorunları ortaya çıkmaktadır.

1-Özel okulların uluslararası eğitim kurumlarına akredite olmaları ile ilgili literatürde bir çalışmaya rastlanılamamıştır. Araştırmacıların bu konuda çalışma yapmaları önerilmektedir.

2-Özel okulların personel yapısı, denetimi ve öğretmen nitelikleri konusunda oldukça sınırlı çalışmalar olduğu görülmektedir. Bu konuda çalışmalar yapılması tavsiye edilmektedir.

3-Özel okulların tüm eğitim alanlarındaki işleyişleri ile muadili olan kamu okullarının karşılaştırmalı çalışmalarla incelenmesi tavsiye edilmektedir.

4-Türkiye geneline yayılmış zincir okulların eğitim kalitelerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

KİTAPLAR

- BILLER Karlheinz, **Sosyal Felsefeci Olarak 21. Yüzyılın Öğretmenleri, Uluslararası Dünya Öğretmen Eğitimi Konferansı**, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1997.
- ERDOĞAN İrfan, **Özel Okullar ve Eğitimde Kalite** (Sempozyum: 14-16 Şubat 2002), Özel Okullar Derneği Yayınları, Antalya, 2002.
- KINCAL Remzi Yavaş, **Ailenin Eğitimsel Fonksiyonları**, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum, 1999.
- MEB, **Mesleki ve Teknik Eğitimin Tarihçesi**, Ankara, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, 2005.
- MEB, **Milli Eğitim İstatistikleri**, Ankara, Milli Eğitim Basımevi, 2013.
- MEB, **Millî Eğitim Yayınları Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, Özel Okullarda Eğitim Ve Öğretim**, Özel Okullar Derneği Yayını, İstanbul, 2002.
- SUBAŞI Necdet ve DİNLER Ahmet, **Dünyada ve Türkiye’de Özel Okullar**, İ.T.O Yayınları, İstanbul, 2003.
- ŞİMŞEK, Ahmet, **Mesleki ve Teknik Eğitimde Yeniden Yapılanma**, 75 Yılda Eğitim, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1999
- VAHAPOLU Hidayet, **Osmanlı’dan Günümüze Azınlık ve Yabancı Okullar**, İstanbul, 1990.
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu), **Eğitim harcamaları istatistikleri**, Ankara, Türkiye İstatistik Kurumu, 2015.

MAKALELER

- BAY Erdal ve TUĞLUK Nur, “Resmî ve Özel İlköğretim Okulları Öğrenci Başarılarının Karşılaştırılması”, **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2004, 4,2.
- DEMİRCİ Kadir, TAŞKIN Ercan ve YUCA Umut “Öğrenen Örgüt/Pazarlama Yönelimli Öğrenen Okul Boyutlarının Analizi: Kütahya İli Özel Eğitim Kurumları Uygulaması”, **Akademik Bakış**, 2006, 9, 1-12.
- HOŞGÖRÜR Vural ve ARSLAN İsmail, “Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu (Yatağan İlçesi Örneği)”, **Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 2014, 4(1), 91-102.

- NURAL Eşref, KAYA Coşkun Deniz ve KAYA Yeşim, "Okul aile birliklerinin işleyişi, sorunlarına ilişkin yöneticilerin, okul aile birliği üyelerinin görüşleri", **Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi**, 2013, 2(4), 58-69.
- ÖZDOĞAN-ÖZBAL Ece, "Genel Liselerde Bütçe Yönetimine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çözümleme", **Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi**, 2017, 7(2), 151-170.
- RECEPOĞLU Ergün ve KILINÇ Ali Çağatay, "Türkiye'de Okul Yöneticilerinin Seçilmesi ve Yetiştirilmesi, Mevcut Sorunlar ve Çözüm Önerileri", **Electronic Turkish Studies**, 2014, 9(2), 1817-1845.
- VİECHNICKÍ Karen (Çeviren: Gökçe E.), "Öğrenci Dosyalarının Değerlendirilmesinin Öğretmenin Sınıf İçi Etkinliklerine Olan Etkisi", **A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, 28(2), 1997.
- YALÇIN Mücella Savaş ve DURDAĞI Akan "Ortaöğretim Finansmanının Sağlanmasında Kamu Kesiminin Görev ve Sorumlulukları", **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 2018, 33(2) 1-18.
- YILMAZ Ahmet "İlköğretim Okullarının Fiziksel Yapılarının Eğitim ve Öğretim Açısından Değerlendirilmesi", **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2012, 15(28), 77-108.
- YILMAZ Ahmet, "İlköğretimde Fayda Maliyet Analizi", **Milli Eğitim Dergisi**, 2010, 39(188), 7-18.
- ZORALOĞLU Yunus Remzi, ŞAHİN İdris ve FIRAT Necla Sahin, "İlköğretim okullarında kaynak sorunu" **Eğitim Bilim Toplum Dergisi**, 2005, 3(12), 86-101.
- MEMDUHOĞLU Hasan Basri ve MERİÇ Erdal, "Okul Müdürlerinin Eğitim Yönetiminin İşlevleri Bağlamında Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Temel Sorunlar", **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, 2014, 7(33), 653-666.
- ÖZGAN Habib ve AYDIN Zeynep, "Okul Aile İşbirliğine İlişkin Yönetici, Öğretmen ve Veli Görüşleri", **e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences**, 2010, 5(3), 1169- 1189.

TEZLER

- AKHAN Ayşe, Velilerin Özel İlköğretim Okullarından Beklentileri Ve Beklentilerinin Karşılama Düzeyleri, (İstanbul Avrupa Yakası Örneği), İstanbul, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, **(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

ÇELİKTEN Serkan Bünyamin, Özel Okul Velilerinin Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler, İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2010, **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

ERAKKUŞ Özgür, Eğitim Kurumlarında Yönetici Ve Öğretmenlerin, Kişisel Gelişim Düzeylerindeki Artışın Öğrenci Verimliliğine Artışın Öğrenci Verimliliğine Etkisi Ve Bir Uygulama, Kütahya, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004, **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

NOHUTÇU Adil, Velilerin Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler ve Özel Okulların Reklam Stratejileri”, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 1999, **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

KARABULUT Suat, Eğitim Sistemimiz İçerisinde Başarılı Özel Eğitim Kurumlarının Model Yapısı, İşleyişi ve Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma, Sakarya, Sakarya Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996. **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

KAŞIKÇI Mevlüt, İlköğretimde Velilerle İşbirliği Kurmada Öğretmenlerin Kendi Yeterlikleriyle İlgili Görüşleri, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996, **(Yayımlanmamış, Yüksek Lisans Tezi)**

PARLAR Hanifi, Velilerin Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler ve Özel Okulların Durumu: Kahramanmaraş Örneği, İstanbul, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006 **(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

İNTERNET KAYNAKLARI

Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi, “Milli Eğitim İstatistikleri”, <https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64> (Erişim 23.05.2018)

Türkiye Cumhuriyeti Mevzuat Resmi İnternet Sitesi, “625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu”, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5580.pdf> (Erişim 23.05.2018)

http://ozelokullardernegi.org.tr/Mevzuat/ozel_ogretim_kurumlari_yonetmeligi.pdf (Erişim 23.05.2018)

<http://ookgm.meb.gov.tr/www/ozel-okullar/icerik/180> (Erişim 23.05.2018)

<http://ookgm.meb.gov.tr/www/ozel-okullar/icerik/181> (Erişim 23.05.2018)

<http://ozelegitimsitesi.gen.tr/ozel-okullarda-teftis-ve-denetim-nasildir.html> (Erişim 23.05.2018)

EKLER

EK-A Araştırmaya Katılan Velilerin Kişisel Bilgi Formu ve Veli Özel Okul Değerlendirme Anketi

Mezun olduğu okul:.....

Cinsiyeti: kadın( ) erkek( )

Çocuk sayısı: 1-çocuk ( ) 2-çocuk ( ) 3-çocuk ( ) 4 çocuk ve + ( )

Özel okulda eğitim alan çocuk sayısı: 1-çocuk ( ) 2-çocuk ( ) 3-çocuk ( ) 4 çocuk ve + ( )

Eğitim düzeyi: ilkokul ( ) ortaokul ( ) lise ( ) üniversite ( )

Aylık gelir düzeyleri: - 5000 TL ( ) 5001-10000 TL( ) 10001TL ve üstü( )

	Size uygun bulduğunuz seçeneğe sadece “X” işareti koyarak yanıtlarınızı belirtiniz. İsim yazmanız zorunlu değildir. Lütfen her maddeye bir işaret koyunuz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Özel okullardaki eğitim öğretim ücretleri pahalıdır					
2	Özel okullardaki eğitim öğretim ücretleri okula göre değişkenlik göstermektedir.					
3	Özel okullarda kullanılan kaynak kitapları bulmakta zorluk yaşanmaktadır.					
4	Özel okullarda kullanılan kaynak kitaplar pahalıdır					
5	Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri pahalıdır.					
6	Özel okullarda kullanılan okul kıyafetleri kalitesizdir.					
7	Özel okullarda verilen öğrenci yemekleri kalitesizdir.					
8	Özel okul servisleri güvenilir değildir.					
9	Özel okul servisleri pahalıdır.					
10	Özel okulların sosyal medya üzerinden yaptıkları reklamlar velileri olumsuz etkilemektedir.					
11	Özel okul yöneticileri veliler ile iletişim kurmakta zorluk yaşamaktadır.					
12	Özel okullar ailelere çocuk gelişimiyle ilgili yeterli bilgilendirme yapmamaktadır.					
13	Özel okullarda değişen sınav sistemleri hakkında yeterli bilgilendirme yapılmamaktadır.					
14	Özel okullarda veli problemlerine yönelik etkin çözüm yöntemleri geliştirilmemektedir.					
15	Özel okul web siteleri anlaşılır değildir.					
16	Özel okullar yabancı dil öğretiminde yetersiz kalmaktadır.					
17	Özel okullarda öğrencilere yönelik yeterli mesleki yönlendirme yapılmamaktadır.					
18	Özel okul öğrencilerinin sosyal etkinlik alanları yetersizdir.					
19	Özel okul idarecileri öğrencinin akademik başarısı ile ilgili bilgi vermede gerçekçi davranmamaktadır.					
20	Özel okul idarecileri öğrencinin sosyal davranışları ile ilgili bilgi vermede gerçekçi davranmamaktadır.					

EK-B Araştırmaya Katılan Öğrencileri Kişisel Bilgi Formu ve Öğrenci Özel Okul Değerlendirme Anketi

Eğitim gördüğü okul türü:

Cinsiyeti: kız( ) erkek( )

Yaşı: 11-15 yaş( ) 16-19 yaş( )

Anne eğitim düzeyi: ilkokul ( ) ortaokul ( ) lise ( ) üniversite ( )

Baba eğitim düzeyi: ilkokul ( ) ortaokul ( ) lise ( ) üniversite ( )

Aylık gelir düzeyleri: - 5000 TL ( ) 5001-10000 TL( ) 10001TL ve üstü( )

	Size uygun bulduğunuz seçeneğe sadece "X" işareti koyarak yanıtlarınızı belirtiniz. İsim yazmanız zorunlu değildir. Lütfen her maddeye bir işaret koyunuz.	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Sınıf arkadaşlarım sık sık değişmektedir.					
2	Devlet okullarından gelen öğrencilerin yabancı dil seviyesi oldukça düşüktür.					
3	Devlet okulundan gelen öğrenciler sınıf disiplinini bozmaktadır.					
4	Anne babalarımız akademik başarı için baskı kurmaktadır.					
5	Öğretmenlerimizin akademik beklentisi yüksektir.					
6	Okul yöneticilerimizin akademik beklentisi yüksektir.					
7	Özel okullarda öğrenim gören öğrenciler kılık kıyafetlerinde özgür değildir.					
8	Özel okul öğrencileri sürekli ders çalışmak zorundadır.					
9	Özel okullarda sosyal ve sportif etkinliklere ayrılan zaman devlet okullarına göre sınırlıdır.					
10	Özel okullarda üst sınıflar akran zorbalığı yapmaktadır.					
11	Özel okullarda öğrenciler arasında sosyal medya iletişimi güçlüdür.					
12	Özel okullarda yemek menüsü öğrenci tercihinde bırakılmamaktadır.					
13	Özel okullarda marka giymek öğrenciler arasında çok önemlidir.					
14	Özel okullarda kantin ve kafeterya hizmetleri öğrenci ihtiyaçlarına uygun değildir.					
15	Özel okullarda kantin ve kafeterya hizmetleri pahalıdır.					
16	Öğretmenler öğrencilerin özel problemleriyle ilgili konularda onlarla iletişim kurmaktan kaçınılmaktadırlar.					
17	Anne babalarımız bizimle ilgili problemlerde negatif iletişim dili kullanmaktadır.					
18	Özel okullarda ödevler öğrencilerin tüm boş vaktini almaktadır.					
19	Özel okullarda ilgi ve yeteneklerimize yönelik rehberlik hizmeti yoktur.					
20	Özel okullarda günlük ders sayısı fazladır.					

EK-C Araştırmaya Katılan Öğretmen Kişisel Bilgi Formu ve Öğretmen Özel Okul Değerlendirme Anketi

Mezun olduğu üniversite ve bölüm:.....

Cinsiyeti: kadın( ) erkek( )

Çalıştığı okul türü:.....

Medeni durum: Evli( ) Bekar( ) Diğer ( )

Çocuk sayısı: yok ( ) 1-çocuk ( ) 2-çocuk ( ) 3-çocuk ( ) 4 çocuk ve + ( )

Mesleki kıdem: 1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11yıl ve üstü ( )

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	Size uygun bulduğunuz seçeneğe sadece "X" işareti koyarak yanıtlarınızı belirtiniz. İsim yazmanız zorunlu değildir. Lütfen her maddeye bir işaret koyunuz.					
1	Özel okul velilerinin beklentileri yüksektir.					
2	Özel okul velileri öğretmenlere baskı kurmaktadır.					
3	Özel okul öğrencileri disiplin kurallarını dikkate almamaktadır.					
4	Özel okul öğrencileri ödev yapmada isteksiz davranmaktadırlar.					
5	Özel okul öğrencileri öğretmene yönelik kaba davranışlar içindedir.					
6	Özel okul velileri öğretmene saygı göstermemektedir.					
7	Özel okul öğrencileri ders çalışmayı reddetmektedir.					
8	Özel okul öğretmenlerinin iş yükü fazladır.					
9	Özel okul yöneticileri öğretmenler arasında negatif ayrımcılık yapmaktadır.					
10	Özel okul öğretmenleri yöneticilerden baskı görmektedir.					
11	Özel okullarda öğretmen maaşları yeterli değildir.					
12	Özel okullarda öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarına izin verilmemektedir.					
13	Özel okul öğretmenlerinin iş garantisi problemi vardır.					
14	Özel okul öğretmenlerinin çalışma süreleri fazladır.					
15	Özel okul öğretmenleri hamilelik, hastalık, annelik izni vb. yasal hakları kullanmakta zorluk çekmektedir.					
16	Özel okul öğretmenlerinin kılık kıyafetleri okul idaresi tarafından sınırlandırmaktadır.					
17	Özel okul öğretmenlerinin kılık kıyafetleri veliler tarafından sınırlandırmaktadır.					
18	Özel okullarda çalışan öğretmenlerinin sosyal medya kullanımı denetlenmektedir.					

19	Özel okullarda yönetici olmanın standart kuralları yoktur.					
20	Özel okullarda öğretmenler arası iletişim denetlenmektedir.					
21	Özel okullarda öğretmen başarısı öğrencilerin sınav sonuçlarına bağlıdır.					

EK-D Araştırmaya Katılan Okul Yöneticisi Kişisel Bilgi Formu ve Okul Yöneticisi Özel Okul Değerlendirme Anketi

Yöneticilik süresi: 1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11yıl ve üstü ( )

Cinsiyeti: kadın( ) erkek( )

Medeni durum: Evli( ) Bekar( ) Diğer ( )

Çocuk sayısı: yok ( ) 1-çocuk ( ) 2-çocuk ( ) 3-çocuk ( ) 4 çocuk ve + ( )

Mesleki kıdem: 1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11yıl ve üstü ( )

Lisansüstü eğitim yapma durumu: evet( ) hayır( )

Çalıştığı okul türü:.....

Mezun olduğu üniversite ve bölüm:.....

	Size uygun bulduğunuz seçeneğe sadece "X" işareti koyarak yanıtınızı belirtiniz. İsim yazmanız zorunlu değildir. Lütfen her maddeye bir işaret koyunuz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Özel okul velileri çocuklarından üstün akademik başarı beklentisi içindedir.					
2	Özel okul velileri mükemmeliyetçi bir tutum sergilemektedirler.					
3	Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili iş birliğinden uzak durmaktadır.					
4	Özel okul velileri eğitim öğretim ile ilgili sorumluluk almamaktadır.					
5	Özel okul velileri akademik dersleri daha çok talep etmektedirler.					
6	Özel okullarda öğrencilerle ilgili disiplin problemleri yaşanmaktadır.					
7	Özel okullarda yaşanan disiplin problemlerinde velilerden gerekli destek alınamamaktadır.					
8	Özel okul velileri okul kurallarına riayet etmemektedir.					
9	Özel okul velileri yöneticilerin vaktini çok fazla tüketmektedir.					
10	Özel okullarda görev yapan kadın öğretmenler medeni duruma bağlı iş devamsızlığı yapmaktadır.					
11	Özel okullarda görev yapan öğretmenler velilerle iletişimde mesleki etiğe dikkat etmemektedir.					
12	Özel okullarda görev yapan öğretmenler kılık kıyafet yönetmeliğine uygun davranmamaktadır.					
13	Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya kullanımında olumsuzluklar vardır.					

14	Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya üzerinden veli ile iletişim kurması problem oluşturmaktadır.					
15	Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya üzerinden öğrenciler ile iletişim kurmaları okulların vizyonu ile uyumsuzdur.					
16	Özel okullarda görev yapan öğretmenler yönetici olmak istememektedir.					
17	Özel okul yöneticilerinin iş yoğunluğu çok fazladır.					
18	Özel okul yöneticilerinin çalışma süreleri belirsizdir.					
19	Özel okullarda görev yapan öğretmenler arasında farklı nedenlerden dolayı klikleşmeler olmaktadır.					
20	Özel okullarda öğretmen performansını denetlemede zorluk yaşanmaktadır.					
21	Özel okul öğretmenlerinin akıllı telefon kullanım süreleri eğitim ve öğretimi aksatmaktadır.					
22	Özel okullarda öğrenciler okul eşyalarına zarar vermektedirler.					
23	Özel okul öğretmenleri yapılan sözleşmeye uymamaktadır.					

ÖZGEÇMİŞ

Ben 01.07.1978 yılında Muş'ta doğdum. İlkokul 2. Sınıfta iken 1986 yılında Bursa'ya göç ettik. Ortaokul ve Lise öğrenimimi Bursa Cumhuriyet Lisesinde tamamladım.

1998 yılında Erzurum Atatürk Üniversite'sini kazanarak Tarih bölümünde lisansımı tamamladım.2002 yılından itibaren özel öğretim kurumlarında çalışmaya başladım. Eğitim koordinatörlüğü, okul müdürlüğü, genel koordinatörlük görevlerinde bulundum. Şu anda çalıştığım kurumda Genel Müdür görevini yürütmekteyim ve iş hayatımda 16. yılımı yaşamaktayım. Evli ve 1 çocuk babasıyım.

Nihat BİNGÖLBALİ